

Eötvös József Evangélikus Gimnázium, Egészségügyi
Technikum és Művészeti Szakgimnázium

Általános ápoló

Képzési program

1. A szakma alapadatai

- 1.1 Az ágazat megnevezése: Egészségügy ágazat
- 1.2 A szakma megnevezése: Általános Ápoló
- 1.3 A szakma azonosító száma: 5 0913 03 01
- 1.4 A szakma szakmairányai: -
- 1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Egészségügy ágazati alapoktatás
- 1.8 Kapcsolódó részs szakmák megnevezése:
- 1.9 Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama:
  - Technikumi oktatásban: 600 óra,
  - Érettségire épülő oktatásban: 320 óra
- 1.10 Kizárólag okleveles technikus képzésként indítható

1.1 A szakma keretében ellátható legjellemzőbb tevékenység, valamint a munkaterület leírása

Az általános ápoló munkáját hivatásként az etikai normák betartásával gyakorolja, átfogó anatómiai-, élettani- és klinikumi ismeretekkel rendelkezik. Előkészít és segédkezik diagnosztikus és terápiás eljárásoknál. Sürgős és fenyegető esetet észlel, beavatkozik, asszisztál, fájdalmat felismer, mér és beavatkozik az utasításnak megfelelően. Megfelelően kommunikál a beteggel, a hozzátartozókkal, valamint az ellátó team tagjaival. Részt vesz a betegoktatásban és a leendő munkatársak gyakorlati oktatásában. Az általános ápoló részt vesz az egészségügyi ellátás során a megelőző, gyógyító-, gondozó-, és rehabilitációs folyamatokban. Tevékenységét a biztonságos és minőségi betegellátás szempontjainak figyelembevételével, a jogi szabályozások betartásával végzi. Papír alapú és elektronikus egészségügyi dokumentációt vezet a jogszabályi előírásoknak megfelelően. Folyamatosan bővíti tudását szakmai képzéseken, továbbképzéseken. Önállóan, vagy team-munkában minőségi, holisztikus szemléletű ellátást biztosít. Munkája során részt vesz az ápolási folyamat megvalósításában, a beteg szükségleteinek megfelelő, egyénre szabott ápolási

terv alapján alapápolást és szakápolási feladatokat végez. Megfigyeli a beteg állapotát, állapotváltozásait. Pszichés támogatást nyújt a betegnek és családjának. Képes felnőtt, csecsemő és gyermekápolási feladatokat ellátni, valamint háziorvosi praxisban és az alapellátás más színterein, otthonápolásban, geriátriai és hospice ellátásban, onkológiai ellátásban ápolóként tevékenykedni.

2. Gyakorlatok

A gyakorlati oktatás során a tanulók/képzésben résztvevők munkahelyi körülmények között gyakorolják és fejlesztik azon ismereteiket, képességeiket, melyek napi munkavégzésük során alapvető elvárás lesz, egyúttal széles körű munkatapasztalatot szereznek.

2.1 Gyakorlóhelyek

2.1.1 A Soproni Gyógyközpont betegellátó egységei, fekvőbeteg osztályai, diagnosztikus egységei, járóbeteg-rendelése, ahol munkahelyi körülmények között gyakorolják, és fejlesztik tudásukat, szakismereteiket és készségeiket.

2.1.2 Teljesítési megbízotti vagy egyéb szerződéssel gyakorlatot végző gyakorló helyek, ahol munkahelyi körülmények között zajlik a gyakorlati képzés.

A gyakorlóhelyeken az akkreditációs eljárás során meghatározott létszámban tölthetik a tanulók/képzésben résztvevők a gyakorlatokat, előre meghatározott beosztás alapján.

2.2 Gyakorlati oktatók, gyakorlatvezetők

12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet - a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról –242. § (1) értelmében a duális képzőhelyen oktató az lehet, aki

- a) cselekvőképes,
- b) nem áll a szakirányú oktatási tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt,
- c) a duális képzőhely által vállalt szakmának megfelelő, államilag elismert, legalább középfokú szakirányú szakképzettséggel és legalább ötéves, az érintett szakképzettségnek megfelelő szakmai gyakorlattal rendelkezik és
- d) kamarai gyakorlati oktatói vizsgával rendelkezik.

(2) Mentesül a kamarai gyakorlati oktatói vizsga-letétel alól az, aki

- a) mestervizsgával rendelkezik,

b) a duális képzőhely által vállalt szakmának megfelelő

ba) szakirányú felsőfokú szakképzettséggel és legalább kétéves szakirányú szakmai gyakorlattal,

bb) felsőfokú végzettséggel, szakirányú középfokú szakképzettséggel és legalább ötéves szakirányú szakmai gyakorlattal vagy

bc) - az egészségügyi ágazat tekintetében - egészségügyi gyakorlatvezető szakképesítéssel rendelkezik, vagy

c) a hatvanadik életévét betöltötte.

(3) A duális képzőhely oktatójának a duális képzőhely által vállalt szakmának megfelelő felsőfokú végzettségnek kell elfogadni a - képzésről rendelkező jogszabály szerint - felsőfokú végzettséget tanúsító oktatói, technikus tanári, szakoktatói oklevelet, bizonyítványt. A felsőfokú végzettséget nem tanúsító, tanfolyami képzésben szerzett oktatói vagy szakoktatói bizonyítványt az alkalmazáskor a képzés szakirányának megfelelő középfokú szakképzettségnek kell elfogadni.

(4) A duális képzőhelyen oktatóként elsősorban a szakoktatói képesítéssel rendelkező személyt kell alkalmazni.

243. § Minőségi követelményként olyan feltétel határozható meg, amely legalább a szakirányú oktatás szakképző intézményben történő megszervezése esetén fennáll.

2.3 A gyakorlati oktatás megszervezéséhez szükséges tárgyi feltételek

Az Soproni Gyógyközpont szervezeti egységei az általános ápolóképzéshez szükséges tárgyi feltételekkel rendelkeznek.

2.4 Foglalkozási napló

A tanuló/képzésben részt vevő gyakorlati képzéséről foglalkozási naplót kell vezetni, mely tartalmazza napi bontásban a helyszínt, a tanuló/képzésben résztvevő értékelését, a részvételét és mulasztását.

A foglalkozási napló vezetése papír alapon vagy elektronikus formában a KRÉTA rendszerben kerül vezetésre.

2.5 A tanulók eredményeinek értékelése a gyakorlat során

A tanulókat az adott gyakorlati területen a gyakorlati oktató értékeli.

2.5.1 Diagnosztikus értékelés a gyakorlatok első napján történik, mely az előzetes tudás/tapasztalat és tanulási alkalmasság megállapítására szolgál. Ennek során lehetőség nyílik az elméleti ismeretek feltérképezése, a hiányosságok pótlására, valamint a hibás ismeretek kijavítására.

2.5.2 Formatív értékelés a gyakorlólhelyen töltött képzés folyamatában történik, mely a tanulási hibák, nehézségek és problémák feltárását szolgálja. Segíti a gyakorlati képzésben résztvevőt, és annak motiválására irányul.

2.5.3 Szummatív értékelés az adott gyakorlólhelyen az utolsó gyakorlati napon történik. Célja a gyakorlati képzés során megszerzett tanulási eredmények viszonyítása a követelményekhez. A gyakorlat céljától, illetve a gyakorlólhely adottságától függően gyakorlati módszer alkalmazásával történik, melynek végén érdemjegy kerül megállapításra.

Javasolt gyakorlati feladatok szummatív értékeléshez: beavatkozásokhoz előkészítés (beteg, eszköz, környezet), alap és/vagy szakápolási feladat kivitelezése, diagnosztikus vagy terápiás beavatkozás elvégzése/abban való segédkezés, betegfelvétel kapcsán ápolási anamnézis, ápolási diagnózisok alkotása, ápolási terv készítése.

Érdemjegyek szummatív értékelés során

Jeles: Elméleti ismereteit hibátlanul alkalmazza és ülteti át a gyakorlatba. Képes önálló feladatmegoldásra és felelősségteljes döntés meghozatalára. A gyakorlati feladat megoldása során folyamatosan megnyilvánul szakmai elkötelezettsége és hivatástudata. Teljes értékű partnerként áll a gyakorlathoz és rugalmasan alkalmazkodik a gyakorlólhelyhez. A gyakorlat során érdeklődő, jó kapcsolatteremtő képesség, udvariasság, közérthetőség, határozottság, kongruens metakommunikáció és empátia jellemzi. Kommunikációja a betegekkel, hozzátartozókkal és munkatársakkal egyaránt kiváló.

Jó: Elméleti ismereteit kisebb hibákkal alkalmazza és ülteti át a gyakorlatba. Képes önálló feladatmegoldásra és túlnyomórészt jó döntést hoz. A gyakorlati feladat megoldása során megnyilvánul szakmai elkötelezettsége és hivatástudata. Partnerként áll a gyakorlathoz és alapvetően jól alkalmazkodik a gyakorlólhelyhez. A gyakorlat során udvariasság és közérthetőség jellemzi. A konfliktus megoldás, tolerancia és határozottság készségben vannak hiányosságai.

Közepes: Több hibát is vét a gyakorlat során feladatainak megoldása közben, melyet segítség nélkül kijavít, és összességében megoldja azokat. A gyakorlat során megnyilvánul

a szakmai motivációja, de nem mutat szakmai elhivatottságot. Képes alkalmazkodni a gyakorlóléhelyhez. A gyakorlati szituációkban nehézkes kérdezés és meggyőzőképesség, valamint rugalmatlanság jellemzi. A tömör fogalmazás és visszacsatolás készségben, valamint a konfliktus megoldás, tolerancia és határozottság terén fejlődnie szükséges.

Elégséges: Gyakran hibázik elméleti ismereteinek gyakorlatban történő alkalmazása során, melyet önállóan nem ismer fel és nem javít ki. A vonatkozó tűz, - munka, - baleset, - és egészségvédelmi szabályokat betartja. A gyakorlat során a szituációkban nem nyilvánul meg szakmai motivációja, nehézkes, rugalmatlan. Kommunikációja nem megfelelő a betegekkel, hozzátartozókkal és a munkatársakkal sem. Konfliktus megoldás, tolerancia és határozottság területén jelentős hiányosságot mutat.

Elégtelen: A feladatokat nem tudja megfelelően végrehajtani és/vagy súlyosan vét a vonatkozó tűz, - munka, - baleset, - és egészségvédelmi előírásokban. Szakmai ismeretei nem felelnek meg az előírt követelményeknek. A gyakorlat során a szituációkban nagyfokú rugalmatlanság jellemzi, nem képes a kapcsolatteremtésre, közérthetőségre és meggyőzésre. Irányítási és konfliktuskezelési készségét alapvető hiányosság jellemzi.

2.6 Rendkívüli helyzetben/pandémia időszakában szervezett gyakorlatok

A mindenkori kórházi vezetés utasításának és a kormányzati előírásoknak megfelelően.

Amennyiben a gyakorlatokat nem lehet jelenlét keretében megszervezni, azok online formában a TEAMS rendszeren keresztül történnek. Ennek során törekszünk az adott tanulócsoporthoz tervezett gyakorlatának megfelelő oktatás megtartására. Ezen a platformon lehetőség nyílik olyan videók bemutatására, mely segítségével a tanulók/képzésben résztvevők az adott tevékenységet, beavatkozást a gyakorlatban is láthatják, valamint azon korszerű eszközök is bemutatathatók, melyekkel a gyakorlat során nem feltétlenül találkozhatnak. Az online gyakorlatok kivitelezését a szakképző intézmény oktatói végzik.

3. Gyakorlatok részletezése tananyag egységenként

3.1 Egészségügyi ágazati alapoktatás

3.1.1 Irányított gyógyszerelés

Technikumi képzés 10. évfolyam 18 óra

Érettségi utáni képzés 1/13. évfolyam 18 óra

Hely: iskolai demonstrációs teremben (csoportbontásban)

Gyakorlati órák/napok száma összesen: 18 óra

Elmélet és gyakorlat együttes óraszám: 36 óra

A tantárgy tanításának fő célja

A tanulót felkészíteni az előre csomagolt enterális gyógyszerek előírászerű bejuttatására, segédkezik különböző gyógyszerek bejuttatása kapcsán. Megismertetni a gyógyászati segédeszközöket és használatukat.

Fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Elvégzi az előre csomagolt enterális készítmények beadását, előírásnak megfelelően.	Ismeri a gyógyszerelés alapszabályait, a beadás menetét.	Instrukció alapján részben önállóan	Precízen, szakmai tudásának legmagasabb szintjén végzi a gyógyszerelő tevékenységét, együttműködik a team tagjaival, empatikus a kliensekkel szemben.	
Elvégzi a subcutan, intracutan és intramusculáris (delta-izom) injekciózást, előre töltött fecskendők esetén. Szövődményeket felismer.	Ismeri a beavatkozás eszközeit, használatukra vonatkozó protokollokat, ismeri az esetleges szövődményeket, és megfigyeli azok jeleit, ismeri a dokumentáció vezetésére vonatkozó előírásokat.	Instrukció alapján részben önállóan		Elektronikus dokumentációt kompetenciaszintjének megfelelően vezet.
Segédkezik a különböző gyógyszerbejuttatások kapcsán.	Ismeri a hüvely, fül-orr-szem, rectalis és transzdermális gyógyszerbejuttatás lehetőségeit, a megfelelő gyógyszerformákat, képes az eszközöket, a kientst a kórtermet és a gyógyszereket megfelelően előkészíteni, és asszisztálni a beavatkozás kapcsán.	Irányítással		
Megfelelően tárolja a gyógyszereket.	Ismeri a gyógyszerek tárolására vonatkozó előírásokat.	Teljesen önállóan		
Alkalmazza a gyógyászati segédeszközöket	Ismeri a gyógyászati segédeszközök használatának indikációit és alkalmazási körét	Irányítással		

A tantárgy témakörei

A gyógyszerelés alapjai

Gyógyszerbejuttatási módok:

A per os gyógyszerelés.

Az injekciózás formái.

Az inzulin beadás szabályai.

Alacsony molekulatömegű heparin készítmények beadása.

Az injekciózás gyakorlata (subcutan és intramusculáris injekciózás, segédkezes intravénás injekciózásnál).

Rectális, vaginális (kúp, hüvelygolyó, oldat) gyógyszer bejuttatása.

A fül-orr-szem cseppek alkalmazása.

A transzdermális (kenőcs, krém, gél, paszta, oldat, tapasz) gyógyszer bejuttatása.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

Gyógyászati segédeszközök

A betegmozgatást, betegfürdetést segítő eszközök használata.

3.1.2 Komplex klinikai szimulációs gyakorlat

Technikumi képzés 10. évfolyam 63 óra

Érettségi utáni képzés 1/13. évfolyam 52 óra

Hely: iskolai demonstrációs teremben (csoportbontásban)

Gyakorlati órák/napok száma összesen: 63 óra/52 óra (6 nap)

Elmélet és gyakorlat együttes óraszám: 63 óra

A tantárgy tanításának fő célja

A tanulási terület tantárgyai kapcsán megszerzett ismeretek készség szintű gyakorlati elsajátítása szimulációs környezetben. (A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati szimulációs környezetben kell lebonyolítani.)

Fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Készség szinten alkalmazza a biztonságos betegmozgatást és eszközeit, használja az egyéni védő felszereléseket.	Széles körű betegbiztonsági ismeretekkel rendelkezik.	Instrukció alapján részben önállóan	Munkájára, környezetére és önmagára precíz, a szakma elvárásainak megfelelő viselkedést tanúsít a szimulációs körülmények között.	
Készség szinten alkalmazza a kényelmi eszközöket, és pozicionálja a beteget.	Megfelelő ismeretekkel rendelkezik a kényelmi eszközök és betegpozicionálás terén.	Instrukció alapján részben önállóan		
Készség szinten alkalmazza a betegbiztonsági és munkavédelmi szabályokat.	Ismeri a munka-baleset és tűzvédelmi előírásokat és a betegbiztonságra vonatkozó szabályokat.	Teljesen önállóan		
Készség szinten non-invazív eszközök segítségével vitális paramétereket mér és egyszerű eszközös vizsgálatokat végez	Ismeri a beavatkozások protokollját, eszközeit és azok használatának szabályait.	Teljesen önállóan		
Készség szinten alkalmazza a szükségletek szerinti alapápolási-gondozási feladatokat és a betegápolási eljárásokat.	Ismeri a beavatkozások jogi és etikai hátterét, a beavatkozások kivitelezésének módját és eszközeit.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Betegbiztonság szimulációs gyakorlat. Egészségügyi védőfelszerelések használata.

Biztonságos környezet és kialakítása, egészségvédelmi szempontok betegmozgatás betegszállítás esetén.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

Betegfektetési és más pozicionálási technikák szimulációs gyakorlat

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

Betegmozgatás szimulációs gyakorlat

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

Non-invazív mérések és dokumentáció szimulációs gyakorlat

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

Beteggondozás alapjai szimulációs gyakorlat

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

Betegápolási eljárások szimulációs gyakorlat

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

Asszisztensi feladatok szimulációs gyakorlat

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

Gyógyszerbejuttatási módok szimulációs gyakorlat

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

Gyógyászati segédeszközök szimulációs gyakorlat

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

3.1.3. Vitális paraméterek és injekciózás rendelőintézeti gyakorlat tantárgy

Technikumi képzés 10. évfolyam 35 óra

Érettségi utáni képzés 1/13. évfolyam 21 óra

Hely: iskolai demonstrációs teremben (csoportbontásban)

Gyakorlati napok száma technikumi képzés esetén összesen: 35 óra/5 nap

Gyakorlati napok száma érettségi utáni képzés esetén összesen: 21óra/3 nap

A tantárgy tanításának fő célja: készség szintű ismeretek klinikai körülmények között történő alkalmazásának elsajátítása, megismerkedés a klinikai környezettel és a team munkával.

Non-invazív mérések és dokumentáció klinikai gyakorlat

- Testtömeg, testmagasság mérése és dokumentálásának kivitelezése
- Testkörfogat mérése és dokumentálásának kivitelezése
- Alapvető életjelek megfigyelése és dokumentálásának kivitelezése
- Pulzus vizsgálat kivitelezése
- Légzés megfigyelés kivitelezése
- Vérnyomásmérés kivitelezése
- Testhőmérséklet mérésének kivitelezése.

Gyógyszerbejuttatási módok klinikai gyakorlat

- Az injekciós bejuttatásnak helyei, kimérési technikái,
- A bejuttatás algoritmusai, szabályai,
- Az injekciós szövődmények és megelőzésük.
- Az injekciós terápia biztonsági és higiénésszabályai a gyakorlatban.

Fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Elvégzi a klinikai környezetben a vitális paraméterek mérését kivitelezését, a megfelelő dokumentáció vezetésével.	Ismeri a beavatkozások kivitelezésének módját.	Instrukció alapján részben önállóan	Kliensközpontúan áll a munkájához, a beavatkozásokat precízen végzi. A szakma elvárásainak megfelelő viselkedést tanúsít a klinikai körülmények között.	Elektronikus ápolási dokumentációt vezet.
Elvégzi klinikai körülmények között az injekciós terápia kivitelezését, s.c.; i.m. (deltai-tom) injekciózás esetén előre töltött fecskendővel.	Ismeri az injekciózás és gyógyszerelés szabályait, annak ápolói vonatkozásait, illetve az esetleges szövődmények kialakulásának lehetséges tüneteit.	Instrukció alapján részben önállóan		Elektronikus ápolási dokumentációt vezet.

3.2 Alaptudományok

3.2.1 Sejtbiológia tantárgy

Évközi gyakorlat (sejtvizsgáló módszerek) szövettani laboratóriumban

Technikum 12. évfolyam – 18 óra

Érettségi után 1/13. évfolyam – 18 óra

Hely: Soproni Gyógyközpont Központ Laboratórium

Gyakorlati napok száma összesen: 3

Elmélet és gyakorlat együttes óraszám: 36 óra

A tantárgy tanításának fő célja: A tanuló ismerje meg a sejtnek, mint az élő szervezet alapegységének felépítését, működését, az alapvető biológiai folyamatok alapjait. Ismerkedjen meg a sejtek vizsgálatára szolgáló eljárásokkal.

Szöveti laboratóriumban megismerkednek a tanulók:

- A centrifugákkal, a centrifugálással
- A különböző mikroszkópokkal
- Betekintést nyernek a citokémiai módszerekbe

Fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ismerteti a sejt különböző vizsgálómódszereit.	Ismeri, hogy milyen főbb módszerekkel lehet sejteket vizsgálni.	Teljesen önállóan	Érti a munkavédelmi szabályok jelentőségét. Felelős és igényes munkát végez egyéni, páros vagy csoportfeladat esetén.	Adatok digitális rendszerekben történő dokumentálása

3.3 Egészségügyi alapozó ismeretek

3.3.1 Általános ápolástan és gondozástan tantárgy

Technikum 11. évfolyam – 22,5 óra

Érettségi után 1/13. évfolyam – 22,5 óra

Hely: iskolai demonstrációs teremben (csoportbontásban)

Gyakorlati napok száma összesen: 22,5 óra /3 nap

Elmélet és gyakorlat együttes óraszám: 90 óra

A tantárgy tanításának fő célja: A tanulók szerezzék meg az egészséges és a beteg ember gondozásához, ápolásához szükséges elméleti és gyakorlati alapokat. Fejlődjön problémaérzékenységük, felelősségérzetük, empátiás készségük, törekedjenek a precíz munkavégzésre. Sajátítsák el az intramusculáris injekciózást, kanülbehelyezést, bólus gyógyszerbejuttatást (fájdalomcsillapítók, hányáscsillapítók, antikoagulánsok,

diuretikumok, kortikoszteroidok, fiziológiás oldatok, heparinos fiziológiás oldatok és 14 éves kor felett glukóz)

Testváladékok megfigyelése és kezelése

- A testváladék mintavétel általános alapjai, minta típusok (széklet vizelet, hányadék, köpet, seb-torok-orr-fül-szemváladék)
- A laboratóriumi minták kezelésének, tárolásának, szállításának szabályai
- Vértétel elméleti alapjai és kivitelezése

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

Fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedés-módok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felsorolja a testváladékok típusait, és a mintavételek általános szabályait, részt vesz a minták laboratóriumba juttatásában.	Ismeri a testváladék mintavételének általános alapjait, a vérvétel szabályait. Tisztában van a váladékfelfogó eszközök használatával, tisztításuk és fertőtlenítésük módjával. Ismeri a vizsgálati minta tárolásának, szállításának szabályait.	Teljesen önállóan	Nyitott, az egészséges, a beteg ember életét befolyásoló tényezők megfelelő módon való befolyásolására. Támogatja az előítéletmentes viselkedést munkatársai és a gondozottak körében	Elektronikus ápolási dokumentációt vezet.

Általános ápolási beavatkozások

- Intramusculáris injekció kivitelezése
- Beteg előkészítés

- Beadás kivitelezése

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

Fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Intramusculáris injekciót ad. Elvégzi a gyógyszer	Ismeri az injekciózáseszközöket, azok használatát, előkészítésük menetét, és	Instrukció alapján részben önállóan	Empátiával fordul a betegek felé	Elektronikus ápolási dokumentációt vezet

3.3.2 Gyógyszertani alapismeretek tantárgy

Technikum 11. évfolyam – 7 óra

Érettségi utáni képzés 1/13. évfolyam – 7 óra

Hely: iskolai demonstrációs teremben (csoportbontásban)

Gyakorlati napok száma összesen: 7 óra/ 1 nap

Elmélet és gyakorlat együttes óraszám: 18 óra

A tantárgy tanításának fő célja: A tanulók ismerjék meg a különböző gyógyszerformák és bejuttatási módok fontosabb jellemzőit, azok esetleges indikációit, kontraindikációit. Képesé váljanak szabályos és felelősségteljes kompetencia szintű gyógyszerelés kivitelezésére, az esetleges interakciók, szövődmények megelőzésére, felismerésére. Ismerjék meg az infúziós oldatokat és azok típusait, az oxigén és inhalációs terápia elméleti alapjait.

Gyakorlati nap

Gyógyszereléssel, gyógyszerformákkal kapcsolatos előző ismeretek feltérképezése, ismétlése: injekciós készítmények felszívása, oldása, beadás helyei, kimérése.

Infúziós terápiához való előkészítés, infúzió összeállítása, cseppszám beállítása, tevékenység dokumentálása.

Oxigénterápia eszközei, adagolási módok, betegmegfigyelési szempontok, dokumentálás.

Inhalációs terápia eszközei, kivitelezése, betegmegfigyelés szempontjai, dokumentáció.

Fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Enterális és parenterális gyógyszerelést végez	Ismeri a gyógyszerelés szabályait.	Instrukció alapján részben önállóan	Precizitás, pontosság, felelősségtudat, logikus gondolkodás, megfigyelőképesség, felismerő	Infúzió és gyógyszeradagoló készülékeket alkalmaz
Oxigén és inhalációs terápiát végez	Ismeri az oxigén és inhalációs terápia	Instrukció alapján részben önállóan		Elektronikus ápolási dokumentációt vezet
alacsony áramlású rendszerekkel	gyakorlatát, és az alacsony nyomású rendszereket		képesség, szabálykövetés jellemzi	
Előkészít infúziós terápiához, segítkezik a kivitelezésben, és infúziós palackot cserél.	Ismeri az infúziók típusait és adagolásuk szabályait.	Instrukció alapján részben önállóan		<u>Infúzió adagoláshoz kapcsolódó számításokat végez digitális eszközökön. Elektronikus ápolási dokumentációt vezet</u>

3.3.3 Általános laboratóriumi alapismeretek

Technikum 12. évfolyam – 21 óra

Érettségi utáni képzés 1/13. évfolyam – 21 óra

Hely: Soproni Gyógyközpont Központi laboratóriuma

Gyakorlati napok száma összesen: 21óra/ 3 nap

Elmélet és gyakorlat együttes óraszám: 36 óra

A tantárgy tanításának fő célja: A tanulók ismerjék meg az alapvető laboratóriumi munkafolyamatokat, Tevékenységük során az elsajátított elméleti ismereteiket képesek legyenek a laboratóriumi gyakorlatban hasznosítani. Tanulják meg milyen minőségbiztosítási feladatokat és munkavédelmi szabályokat kell a laboratóriumokban alkalmazni. Legyenek tisztában a környezetvédelmi előírásokkal.

Oldatkészítés, oldatkonzentráció

- Az oldódás folyamata
- Az oldatkészítés alapvető szabályai
- Százalékos összetétel és típusai
- Oldatkonzentráció és típusai
- Normál oldat
- Hígítás, töményítése

Fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Tömeget és térfogatot mér a laboratóriumban használt mérőeszközökkel.	Ismeri a laboratóriumi tömeg- és térfogatmérő eszközöket.	Instrukció alapján részben önállóan	Törekszik a szakmai szabályok betartására, pontos, logikusan gondolkodik, szabályokat betartja.	Az adatok feldolgozását és megjelenítését digitálisan is elvégzi.
Oldatokat készít.	Elsajátította a kapcsolódó matematikai és kémiai ismereteket.	Instrukció alapján részben önállóan	Feladatait pontosan, precízen, az utasításoknak megfelelően, fegyelmezetten látja el	Digitális laboratóriumi eszközök használata.
Elvégzi az alapvető anyagtisztítási és anyagszétválasztási műveleteket.	Ismeri az anyagok szétválasztására és szűrésére használt eszközöket.	Irányítással	A használt eszközöket, berendezéseket és a munkaterületet tisztán és rendezetten tartja.	Internetes információforrások keresése és használata.
Munka- és környezetvédelmi előírásokat, szabályokat alkalmaz.	Ismeri a biztonságtechnikai előírásokat.	Instrukció alapján részben önállóan	A hulladékokat szakszerűen kezeli. Érti a munkavédelmi szabályok jelentőségét. Felelős és igényes munkát végez egyéni, páros vagy csoportfeladat esetén.	

3.3.4 Rehabilitációs alapismeretek és fizioterápia

Technikum 12. évfolyam – 14 óra

Érettségi után 1/13. évfolyam – 14 óra

Helye: iskolai demonstrációs teremben (csoportbontásban)

Gyakorlati napok száma összesen: 14 óra/ 2 nap

Elmélet és gyakorlat együttes óraszám: 54 óra

A tantárgy tanításának fő célja: A tanuló ismerje meg az akadályozott ember gondozásával kapcsolatos alapvető fogalmakat és gondozási feladatokat. A tantárgy során a tanulók megismerkednek a re/habilitációt érintő legfontosabb fogalmakkal, meghatározásokkal. Továbbá elsajátítják a fizioterápia alapjait.

Az akadályozott ember sajátos ellátási igényei, szükségletei

A felnőttkori akadályozottságok lelki vonatkozásai (betegség, akadályozottság elfogadásának folyamata)

Sérülésspecifikus pszichológiai következmények

Kommunikációjukban (hang-, beszéd- és nyelvi zavarban) akadályozott személyek

Mozgásképességükben akadályozott személyek

A rehabilitációt támogató eszközök

Test távoli és test közeli segédeszközök

A mobilitás segédeszközei

Az önellátás segédeszközei

A kommunikáció és az információ eszközei

Kényelmi eszközök

Fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Kiválasztja a megfelelő segédeszközöket.	Áttekintéssel rendelkezik a segédeszközök alkalmazására és beszerzésére vonatkozólag	Instrukció alapján részben önállóan	Mindennapi élete és munkája során empatikusan és <u>diszkriminációmentesen</u>	Internet segítségével segédeszköz forgalmazó cégeket keres
A különböző típusú akadályozottságokkal élő kliensekkel megfelelően kommunikál	Ismeri a sajátos ellátású igényű <u>kliensek</u> segítségének, kommunikációjának technikáit.	Teljesen önállóan	cselekszik, erre ösztönzi környezetét. Elkötelezett a morális akadálymentesítés	Tájékoztató, oktató jellegű filmeket keres az internet segítségével.
Feladatokat végez az akadályozott emberek sajátos szükségleteinek kielégítésénél.	Tisztában van a különböző akadályozottságok jellegzetes megjelenési formáival	Instrukció alapján részben önállóan	és az integráció eszméjével, munkája során önkritikus önmagával szemben	Elektronikus ápolási dokumentációt vezet

3.4. Klinikumi ismeretek

3.4.1. Belgyógyászat és ápolástana

Technikum 11. évfolyam – 14 óra

Érettségi után 1/13. évfolyam – 8 óra

Gyakorlat helye: iskolai demonstrációs teremben (csoportbontásban)

Gyakorlati napok száma összesen 2 nap

Gyakorlati napok száma érettségi utáni képzés esetén összesen 1 nap

Elmélet és gyakorlat együttes óraszám: 54 óra/47 óra

A tantárgy tanításának fő célja: A tanulók megismerik a leggyakoribb belgyógyászati betegségek mortalitási és morbiditási mutatóin túl azok kórélettani és patofiziológiai alapjait, a szükséges diagnosztikai, valamint terápiás specialitásait. Képesé válnak az oxigénterápia, a húgyhólyagirrigálás, az infúziós terápia, az EKG kivitelezésére és a széklet, vizelet, hányadék felfogására, mintavételére.

Fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Belgyógyászati ápolási beavatkozásokat végez (EKG készítés, részvétel az infúziós terápiában: palack csere, cseppszám szabályozás, <u>húgyhólyag öblítés</u> , széklet vizelet <u>hányadék</u> mintavétel, felfogása, oxigénterápia alacsony nyomású rendszerekkel)	Ismeri a beavatkozások elméleti és gyakorlati kivitelezésének menetét, az esetleges szövődményeket megfigyeli.	Instrukció alapján részben önállóan	Pontosság, magabiztosság, határozott fellépés, jogkövető magatartás, <u>etikus</u> és empatikus magatartás, megfigyelőképesség, önálló munkavégzés, higiénés szemlélet, preventív szemlélet, kommunikációs készség.	Tevékenységét elektronikus ápolási dokumentációban rögzíti

Belgyógyászati ápolási beavatkozások

- Oxigénterápia eszközei, használatuk
- Húgyhólyagöblítés eszközei használata, előkészítés és asszisztálás
- EKG készítés eszközei, használatuk
- Beteg edukáció a vizsgálat alatt, eszközök kezelése.
- Széklet, vizelet, hányadék felfogása
- Mintavétel eszközei és azok alkalmazása

3.4.2. Sebészet és ápolástana

Technikum 11. évfolyam – 14 óra

Érettségi után 1/13. évfolyam – 8 óra

Gyakorlat helyszíne: iskolai demonstrációs teremben (csoportbontásban)

Gyakorlati napok száma technikumai képzés esetén összesen 2 nap

Gyakorlati napok száma érettségi utáni képzés esetén összesen 1 nap

Elmélet és gyakorlat együttes óraszám: 54 óra/36 óra

A tantárgy tanításának fő célja: megismertetni a tanulókat a sebészeti osztályon történő gyógyító tevékenységekkel, a sebészetterületek sajátosságaival. Megtanítani a legfőbb kórképek klinikai jellemzőit terápiás vonatkozásait. Betekintést nyújtani a műtét alatti folyamatokba és azok hatásaival emberi szervezetre. A tanuló/képzésben résztvevő elsajátítja a a sebkezelés, a sztómaterápia alapjait, a beöntés adás módját, a gyomorszondalevezetését, a sebváladékok megfigyelését, a decubitus jeleit és súlyosságát, a műtéti előkészítés ápolási vonatkozásait.

Fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ápolási beavatkozásokat végez, nazogasztrikus szondán keresztül táplál, sztómazsákot cserél, gondoz, beöntést ad, műtéti előkészítést végez.	Ismeri a beavatkozások elméleti és gyakorlati kivitelezésének protokolljait, eszközigényét.	Instrukció alapján részben önállóan	Empatikusan, etikusan, segítőkészen a <u>kliens</u> érdekeit és <u>szükségeit</u> szem előtt tartva vesz részt az ellátásban, munkájára és önmagára igényes, tiszta, ápoltmegjelenésű, tudását folyamatosan bővíti, fogékony az innovatív eljárásokra és alkalmazásukra.	Tevékenységét elektronikus ápolási dokumentációban rögzíti

Sebészeti ápolási beavatkozások

- Akut és műtéti sebek ellátása, fedőkötés felhelyezése, asszisztálás drain gondozás, sebkötözés, PTX, HTX ellátásának ápolói vonatkozásai, mellkas szívás, csapolás; biopsziák asszisztálási feladatai
- Kötéscsere
- Enterosztóma gondozás, zsák csere, beöntések típusai, kivitelezésük eszközei, menete
- Gyomor szonda levezetésének eszközei, menete
- Sebváladék mintavétel eszközei, menete

- Decubitus jelei és súlyosságának meghatározása
- Kliens műtéti előkészítésének menete
- Nazogasztrikus szondán keresztüli táplálás menete, és eszközszerkezere

3.4.3. Kisklinikumi ismeretek és ápolástanuk

Technikum 12. évfolyam – 12 óra

Érettségi után 1/13. évfolyam – 10 óra

Gyakorlat helyszíne: iskolai demonstrációs teremben (csoportbontásban)

Gyakorlati napok száma összesen 2 nap

Gyakorlati napok száma érettségi utáni képzés esetén összesen 1 nap

Elmélet és gyakorlat együttes óraszám: 36 óra/31 óra

A tantárgy tanításának fő célja:A tanulót képessé tenni a kisklinikumi tárgyak tekintetében az ápolási-asszisztensi feladatok elvégzésére, bőrteszt, testváladék mintavételek, gyógyszerelés kivitelezésére.

Fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedés-módok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Szemészeti és FOG kliensek ápolásában részt vesz.	Ismeri az anatómiai élettani alapfogalmakat, a szemöblítés formáit, a szemcsepp, szemkenőcs, orrcsepp, orrspray, fülcsepp alkalmazásának szabályait, speciális kötözési lehetőségeket, gégekanül tisztításának lépéseit	Instrukció alapján részben önállóan	Empatikusan, előítéletektől mentesen áll a beteghez, munkájára precíz, az etikai vonatkozásokat szem előtt tartja.	Tevékenységét elektronikus ápolási dokumentációban rögzíti
Közreműködik Bőrgyógyászati és Urológiai kliensek ápolásában.	Felismeri a bőrgyógyászati műtétet követő kliens ápolási szükségleteit, felsorolja a vizeletvizsgálat lehetőségeit, ismerteti a vizelet mintavétel szabályait, ismeri a non-invazív vizeletfelfogó eszközöket, és alkalmazásukat, urosztómák ápolói teendőit	Instrukció alapján részben önállóan		
Bőrtesztet végez (Prick-teszt, tuberculin próba).	Ismeri a bőrtesztek kivitelezésének eszközeit és módjait	Instrukció alapján részben önállóan	Empátia, precizitás, etikai normák betartása	Tevékenységét elektronikus ápolási dokumentációban rögzíti
Testváladékot felfog, mintát vesz (köpet, torok, szem, orr, fül váladék).	Ismeri a testváladékok felfogásának módját és a mintavételek kivitelezésének protokollját	Instrukció alapján részben önállóan		

Ápolási beavatkozások

- Bőrteszt kivitelezésének indikációi, menete, eszközei,
- A szemcsepp, szemkenőcs, orrcsepp, orrspray, orrkenőcs, fülcsepp alkalmazása
- Köpet, torok-szem-orr-fül váladék mintavétel eszközei, előkészítés és kivitelezés
- A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni.

3.4.4. Klinikai gyakorlat

Technikum 11. évfolyam – összesen 112 óra

- Belgyógyászat gyakorlat – 56 óra
- Sebészet gyakorlat – 56 óra

Technikum 12. évfolyam – összesen 77 óra

- Kisklinikum gyakorlat – 56 óra
- Egyéb klinikai gyakorlat – 21 óra

Érettségi után 1/13. évfolyam – összesen 168 óra

- Belgyógyászat gyakorlat – 56 óra
- Sebészet gyakorlat – 56 óra
- Kisklinikum gyakorlat – 35 óra
- Egyéb klinikai gyakorlat – 21 óra

Gyakorlat helyszíne és gyakorlati napok száma 11. évfolyam esetén:

Belgyógyászat gyakorlat 8 nap: Soproni Gyógyközpont

Sebészet gyakorlat 8 nap: Soproni Gyógyközpont

Gyakorlat helyszíne és gyakorlati napok száma 12. évfolyam esetén:

Kisklinikum gyakorlat 8 nap: Soproni Gyógyközpont

Egyéb klinikai gyakorlat 3 nap: Soproni Gyógyközpont

Gyakorlat helyszíne és gyakorlati napok száma 1/13. évfolyam esetén:

Belgyógyászat gyakorlat 7 nap: Soproni Gyógyközpont

Sebészet gyakorlat 7 nap: Soproni Gyógyközpont

Kisklinikum gyakorlat 4 nap: Soproni Gyógyközpont

Egyéb klinikai gyakorlat 3 nap: Soproni Gyógyközpont

A tantárgy tanításának fő célja: A tantárgy célja, hogy szintézisbe hozza az elsajátított ismereteket, ápolási és asszisztensi ismereteket, gyakorlati készségekké kovácsolja össze.

Továbbá betekintést enged a tanulóknak a munkahelyi környezetben történő betegellátásba és a kliensekkel történő interakcióba.

Fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedés-módok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Készség szintű belgyógyászati ápolási beavatkozásokat végez (EKG készítés, részvétel az infúziós terápiában: palack csere, cseppszám szabályozás, húgyhólyag irrigálás, széklet vizelet hányadék mintavétel, felfogása, oxigén terápia alacsony nyomású rendszerekkel)	Ismeri a beavatkozások elméleti és gyakorlati kivitelezésének menetét, az esetleges szövődményeket megfigyeli.	Instrukció alapján részben önállóan	Munkájára és önmagára precíz, szem előtt tartja az etikai normákat és jogi követelményeket, empátikusan előítéletektől mentesen viszonyul a kliensekhez és a team tagjaihoz.	Betegmegfigyelő monitorral EKG-t készít, kinyomtatja a szükséges anyagokat.

Készség szintű ápolási beavatkozásokat végez, nazogasztrikus szondán keresztül táplál, sztómazsákot cserél, gondoz, beöntést ad, műtéti előkészítést végez	Ismeri az ápolási beavatkozások kivitelezésének protokolljait, eszköz igényét.	Instrukció alapján részben önállóan		Tevékenységet elektronikus ápolási dokumentációban rögzíti
Készség szinten bőrtesztet végez.	Ismeri a bőrteszttek kivitelezésének eszközeit és módjait	Instrukció alapján részben önállóan		
Készség szinten testvialadékot felfog, mintát vesz (köpet, torok, szem, orr, fül vialadék).	Ismeri a testvialadékok felfogásának módját és a mintavételek kivitelezésének protokollját	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz az osztályok, szakrendelők mindennapjaiban, a klienssel történő interakciókban.	Ismeri az egészségügyi ellátórendszer működésének alapját, a helyét és szerepét az ellátásban.	Instrukció alapján részben önállóan		

Belgyógyászat gyakorlat

A tanuló betekintést nyer a kardiológia, neurológia, és gastroenterológiai osztályok működésébe. Elsajátítja az oxigénterápia, infúziós terápia, húgyhólyag irrigálás, EKG készítés, széklet, vizelet és hányadék mintavételeket, és laborba juttatásukat. Elmélyíti a perifériás rövidkanül behelyezés, gondozás és eltávolítás menetét, az injekciózások kivitelezését (s.c., i.c., i.m.), a gyógyszerelés kivitelezését, az aeroszol terápiát.

Sebészet gyakorlat

A tanuló betekintést nyer a sebészeti, ortopédiai és traumatológiai osztályok mindennapjaiba, elsajátítja az akut és műtéti sebkezelést, decubitus felmérést, sztomagondozást, beöntés kivitelezését, gyomorszondán keresztüli táplálást, sebvialadék mintavételt és a beteg műtéti előkészítését. Elmélyíti a perifériás rövidkanül behelyezés, gondozás és eltávolítás menetét, az injekciózások kivitelezését (s.c., i.c., i.m.), a gyógyszerelés kivitelezését, az aeroszol terápiát.

Kisklinikum gyakorlat

A tanuló betekintést nyer a szemészeti, urológiai, orr-fül-gégészeti, bőrgyógyászati ellátás menetébe, gyakorolja a szemcsepp, szemkenőcs, orrcsepp, orrspray, orrkenőcs, fülcsepp beadását, a bőrtesztek kivitelezését, valamint köpetet, torok-szem-orr-fül váladékot vesz, és laborba juttat.

Egyéb klinikai gyakorlat

A tanuló betekintést nyer a pszichiátria, neurológia, geriátria, valamint szülészeti-nőgyógyászat osztályok működésébe.

3.5. Ápolói alapozó ismeretek

3.5.1 Egészségügyi kommunikáció – konfliktuskezelés – krízis menedzsment tantárgy

Technikum 14. évfolyam – 16 óra

Érettségi után 3/15. évfolyam – 16 óra

Gyakorlat helyszíne: iskolai demonstrációs teremben (csoportbontásban)

Gyakorlati napok száma összesen 2 nap

Gyakorlati napok száma érettségi utáni képzés esetén összesen 2 nap

Elmélet és gyakorlat együttes óraszám: 16 óra

A tantárgy tanításának fő célja

Az egészségügyi szakmák gyakorlásához szükséges kommunikációs képességek fejlesztése.

Fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
------------------------------	------------------	--	--	---

Hiteles kommunikációt folytat betegekkel, hozzátartozókkal, munkatársakkal.	Ismeri a kommunikáció jellemzőit, a hiteles kommunikáció feltételeit, a kommunikációs zavarokat. Tisztában van a beteggel, családtagokkal, munkatársakkal történő kommunikáció szempontjaival.	Teljesen önállóan	Fontosnak érzi a beteg meghallgatását. A betegekkel, hozzátartozókkal történő kommunikáció során nem lépi túl a hatáskörét.	Digitális kommunikációs lehetőségek hallás-, látássérültek esetében. A kommunikáció sajátosságait bemutató videók.
Speciális kommunikációt folytat, segítő kommunikációs technikákat alkalmaz.	Ismeri a kommunikáció módját látás-, hallás-, beszéd- és értelmi fogyatékos emberrel. Ismeri a segítő beszélgetés alapjait.	Teljesen önállóan		
Hatékony konfliktuskezelési technikákat alkalmaz.	Ismeri a konfliktusok típusait, a konfliktuskezelés módjait.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

A kommunikáció alapfogalmai

A kommunikáció fogalma, a kommunikáció általános elméleti modellje

A kommunikációs folyamat dinamikai alapelvei

A kommunikáció csatornái: verbális, nonverbális csatornák

Kongruens kommunikáció

A témakört csoportbontásban szükséges oktatni

Kommunikációs zavarok

Kóros kommunikáció

Kommunikációs gátak és közléssorompók

A témakört csoportbontásban szükséges oktatni

Egészségügyi szakmai kommunikáció

Az egészségügyi dolgozók közötti kommunikáció

Az egészségügyi dolgozó és a beteg közötti kommunikáció

Kapcsolatteremtés és fenntartás egészséges és beteg gyermekkel, a gyermekek sajátos kommunikációs formái

Kommunikáció hozzátartozóval

Kommunikáció idős beteggel, az idős kor kommunikációs jellemzői, kommunikációs nehézségek

Kommunikáció eltérő kultúrából érkező beteg esetén

Kommunikáció zaklatott beteggel, indulatos beteggel vagy hozzátartozóval

A telefonos kommunikáció szabályai az egészségügyben

A témakört csoportbontásban szükséges oktatni

Speciális kommunikáció beszéd-, hallás-, látássérültekkel

A segítő beszélgetés

A témakört csoportbontásban szükséges oktatni

Konfliktuskezelés

Konfliktuskezelési stratégiák: elkerülő, versengő, együttműködő, kompromisszumkereső, alkalmazkodó

A konfliktushelyzetek megelőzése és feloldása hatékony kommunikáció segítségével

A témakört csoportbontásban szükséges oktatni.

3.6. Ápolói szakmai ismeretek

3.6.1 Elsősegélynyújtás – első ellátás

Technikum 12. évfolyam – 32 óra

Érettségi után 2/14. évfolyam – 28 óra

Gyakorlat helye: iskolai demonstrációs teremben (csoportbontásban)

Gyakorlati napok száma összesen 4 nap

Gyakorlati napok száma érettségi utáni képzés esetén összesen 4 nap

Elmélet és gyakorlat együttes óraszám: 36 óra/32 óra

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanuló legyen képes a környezetében bekövetkező balesetek, hirtelen egészségkárosodások korai felismerésére, a környezet, beteg/sérült állapotának szakszerű felmérésére, pontos, tárgyilagos segítségkérésre, mentőhívásra, a szükséges elsősegélynyújtási beavatkozások szabályos elvégzésére, és az ellátásban résztvevő laikusok irányítására.

Fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri az elsősegélynyújtás szükségét	Ismeri az életveszélyes állapotokra utaló jeleket, tüneteket	Teljesen önállóan	Határozottság, empátia, gyors döntéshozatal, magabiztosság, jó kommunikáció, irányító képesség	Mentőhívás
Felismeri és elhárítja a veszélyforrásokat.	Ismeri a veszélyforrásokat és azok elhárításának elemeit	Teljesen önállóan		
Elsődleges állapotfelmérést követően a szükséges beavatkozásokat elvégzi	ABCDE algoritmus és az azonnali beavatkozások ismerete	Teljesen önállóan		
Felnőtt és gyermek újraélesztést végez	BLS, PBLIS, AED algoritmus ismerete	Teljesen önállóan		Újraélesztést oktató eszközök és szoftverek használata
Sebellátást végez	Ismeri a sebek típusait, jellemzőit	Teljesen önállóan		
Vérzést csillapít	Ismeri a vérzések ellátási stratégiáit	Teljesen önállóan		
Sérültet ellát	Ismeri a sérültellátási algoritmust	Teljesen önállóan		
Rosszullétet, mérgezést felismeri	Ismeri a hirtelen rosszullétek ellátási stratégiáit, a mérgezésre utaló tüneteket, jeleket	Teljesen önállóan		
Tömeges baleseti ellátásban részt vesz	Ismeri a tömeges ellátás szabályait.	Instrukció alapján részben önállóan		
IHBLIS-ben részt vesz	Ismeri a riasztási kritériumokat és a kompetencia szintű eszközök alkalmazását.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Veszélyhelyzetek ellátási stratégiái

A helyszín biztonsága, veszélyei

Kimentés során alkalmazható műfogások

A mentőhívás szabályai, a mentésirányító támogató tevékenysége

Speciális vészhelyzetek, események jelentési specialitásai

Kommunikáció a beteggel/sérülttel, hozzátartozóval, ellátókkal

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

ABCDE szemléletű állapotfelmérés és ellátás

Az ABCDE algoritmus alkalmazásának szabályai

A légutak átjárhatóságának megítélése, átjárhatóság biztosítása eszköz nélkül

A keringés jeleinek vizsgálata, a sokk jeleinek felismerése, ellátása

Az eszmélet és tudat megítélése, eszméletlen ellátása

Az egész test vizsgálata, sérülések, kihülés védelem

Leggyakoribb pozicionálások

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

Újraélesztés

A hirtelen halál, hirtelen szívhalál fogalma, jellemzői, kórélettani alapjai Pre-arrest jelek, tünetek

Az újraélesztés fogalma, célja, szintjei

A felnőtt BLS érvényes algoritmus

Az AED alkalmazásának jelentősége, szabályai

A csecsemő és kisgyermek újraélesztés (PBLS) algoritmus

A légúti idegentest eltávolítás felnőtt, gyermek algoritmus

Eszméletlen beteg ellátása, pozicionálása

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

Sérültek állapotfelmérése, ellátása

Baleseti mechanizmusok és lehetséges sérülések

Koponya, gerinc, mellkas, has, medence és végtag sérülések ellátása, pozicionálása

Amputált végtag, amputátum ellátása

Termikus sérülések ellátása

Elektromos balesetek ellátása

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

Roszcullétek, mérgezések

Hirtelen fellépő fájdalmak (fejfájás, mellkasi fájdalom, hasi fájdalom, végtag fájdalom) és ellátásuk

Görcsrohammal járó állapotok és ellátásuk

Életveszélyes allergiás reakciók és ellátásuk

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

Tömeges balesetek, katasztrófák

A helyszín és a sérültek felmérésének szabályai, a sérült osztályozás szempontjai

A tömeges baleseti ellátás főbb szabályai

Együtműködés a társszervekkel

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

Egészségügyi intézményben kialakult kritikus állapotok ellátása (IHBLIS)

Az egészségügyi intézményben kialakult kritikus állapotok jellemzői, ellátási rendszere (MET)

A sürgősségi ellátók riasztásának kritériumai

Az IHBLIS algoritmusai és kompetenciái

Egyszerű, eszközös légútbiztosítás (OPA, NPA) alkalmazása

Maszkos-ballonos lélegeztetés alkalmazása

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.6.2 Ápolói kompetenciájú propedeutika és diagnosztika

Technikum 13. évfolyam – 24 óra

Érettségi után 2/14. évfolyam – 24 óra

Gyakorlat helye: iskolai demonstrációs teremben (csoportbontásban)

Gyakorlati napok száma összesen 3 nap

Gyakorlati napok száma érettségi utáni képzés esetén összesen 3 nap

Elmélet és gyakorlat együttes óraszám: 36 óra

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának fő célja, hogy a tanuló sajátítsa el a betegmegfigyelés alapjainak elméletét és gyakorlatát. Képes legyen gyors és határozott állapotfelmérést végezni, a beteg állapotában fellépő változásokat felismerni, a változásoknak megfelelően intézkedni, a megfigyeléseit dokumentálni. A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló képes legyen a páciens/beteg panaszainak felmérésére, az elmondott és megfigyelt tünetek értelmezését követően a szükséges fizikális és eszközös vizsgálatok kompetencia szintű elvégzésére. Ismerje az elrendelt labor-, képalkotó, és invazív diagnosztikai vizsgálatokhoz kapcsolódó feladatait és képessé váljon azok szakszerű kivitelezésére. A betegmegfigyelés, monitorozás szakszerű alkalmazásával képes legyen a beteg állapotkövetésére és állapotváltozások korai felismerésére.

Fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megfigyeli és alkalmazza a betegmegfigyelés általános szempontjait, speciális eseteit.	Ismeri a betegmegfigyeléssel kapcsolatos fogalmi meghatározásokat, elvárásokat, szempontokat, feladatokat	Teljesen önállóan	Együttérzés, határozottság, gyors döntéshozatal, önálló gondolkodás, jó kommunikációs készség, együttműködés a team tagokkal, felelősség tudat, etikai, jogi normák, szabályok betartása, pontosság, precizitás	
Felismeri a beteg állapotváltozásait	Ismeri az állapotváltozások kritérium- és riasztási rendszerét	Teljesen önállóan		
Légzést megfigyeli, vizsgálja, kóros eltéréseket felismeri, eszköz nélküli, és egyszerű eszközös légút biztosítást végez, dokumentál	Ismeri az élettani és a kóros légzés típusokat, a normál, tolerábilis, intolerábilis értékeket.	Teljesen önállóan		Medikai informatikai rendszerek alkalmazása
Beteg megfigyelő monitorokat kezel, EKG vizsgálatot végez	Ismeri a non-invaszív monitorozás és EKG készítés szabályait	Instrukció alapján részben önállóan		Betegmegfigyelő monitorok használata
Megfigyeli a beteg viselkedését, magatartását, megfigyeléseit dokumentálja, felismeri a beteg viselkedésében, magatartásában bekövetkezett változásokat	Ismeri a lehetséges viselkedési formákat, a betegség viselkedést módosító hatásait, a hirtelen állapotváltozás jelentőségét	Teljesen önállóan		Medikai informatikai rendszerek alkalmazása
Megfigyeli, felméri a beteg tudatállapotát, összefüggést hoz az egyéb megfigyelései között, felelősségteljes döntést hoz további teendőivel kapcsolatosan	Ismeri a tudatállapotokat, a tudatállapot megfigyelésének lehetőségeit, felismeri annak megváltozását, riasztási kritériumokat	Teljesen önállóan		Medikai informatikai rendszerek alkalmazása
Munkája során megfigyeli a beteg mozgását, járását, felméri annak szükségleteket módosító hatása a betegellátásban. Felméri a Nyomási fekély kialakulás kockázatát, Norton skálát, Braden skálát alkalmaz, az eredmények alapján kockázatot állapít meg.	Ismeri a beteg önellátó képességének, mozgásának megfigyelési szempontjait. Felméri a beteg mozgásképességét, annak szükségleteket módosító hatását. Nyomási fekély kialakulásának felmérésére scorokat alkalmaz.	Teljesen önállóan		Medikai informatikai rendszerek alkalmazása

Információt gyűjt a beteg alvási, pihenési szokásairól, kiegészítve a saját megfigyeléssel	Ismeri az alvás, pihenés szervezetre gyakorolt élettani hatásait, az alvászavarok leggyakoribb formáit, alvási szokásokat.	Teljesen önállóan		Medikai informatikai rendszerek alkalmazása
Testvialadékok mintavételét végzi laboratóriumi vizsgálatokhoz, Közreműködik csapolásoknál, biopsziáknál	Ismeri a laboratóriumi preanalitikai tevékenységeket. Ismeri a beavatkozások algoritmusát és szabályait	Instrukció alapján részben önállóan		Laboratóriumi informatikai rendszer használata
Betegét előkészít képi diagnosztikai vizsgálatokhoz, beavatkozásokhoz	Ismeri a képalkotó vizsgálatok és beavatkozások modalitásait és előkészítési specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		Radiológiai informatikai rendszer használata

A tantárgy témakörei

Fizikális vizsgálatok, eszközös vizsgálatok:

A fizikális vizsgálatok gyakorlata.

A vérnyomás non-invazív mérése, a vérnyomásnormál: tolerábilis-,intolerábilis értéktartományai, hiba lehetőségek. Speciális non-invazív vérnyomásmérés (ABPM).

Pulzoxymetriás vizsgálat.

Az EKG vizsgálat elméleti alapja, elvezetések, EKG készítés szabályai, hiba lehetőségek és azok megelőzésének szempontjai, speciális EKG vizsgálatok (terheléses, Holter, TTE, Telemetriás), hiba lehetőségek. Spirometriás vizsgálatok lényege, fontosabb mért értékek, a vizsgálatot megelőző feladatok.

Az eszközös vizsgálatok gyakorlata.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

Labordiagnosztikai ismeretek:

Leggyakrabban alkalmazott laborvizsgálatok csoportosítása, indikációi, jellemzői. A beteg előkészítés szempontjai különböző laborvizsgálatoknál. Vervétel gyakorlata zárt vérévételi rendszer alkalmazásával, aktív-, passzív biztonsági rendszerek. Hiba lehetőségek és azok megelőzése vérévételnél.

Testvialadékok mintavételi technikái, szabályai.

Point Of Care Testing (betegágy melletti labordiagnosztika) fogalma, célja, módszerei, jelentősége a betegellátásban.

Betegágy melletti vércukor és vizelet meghatározás kivitelezése.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

Radiológiai diagnosztikai ismeretek:

Invazív diagnosztikai vizsgálatok.

A csapolások ápolói tevékenységének gyakorlata.

Az endoszkópos beavatkozásokhoz (emésztőrendszeri-, légzőrendszeri-, urológiai endoszkópiák) kapcsolódó előkészítési, együttműködési, megfigyelési és dokumentációs feladatok.

A biopsziák elméleti alapjai, céljai, a máj, vese, pajzsmirigy, emlő biopszia lényege, indikációi-kontraindikációi, a beavatkozásokhoz kapcsolódó előkészítési, együttműködési, megfigyelési és dokumentációs feladatok.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

Állapotkövetés, betegmegfigyelés, betegmonitorozás:

A betegmegfigyelés, állapotkövetés dokumentálása, lázlap és egyéb megfigyelési lapok vezetése.

Monitorok kezelésének ápolói feladatai, programozás, trendek nyomtatása, perifériák használata, tisztítása).

A beteg monitorozásának gyakorlata.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

Ápolói betegmegfigyelés:

Nyomási fekély kockázatának felmérése. Norton, Braden skála alkalmazása.

Fájdalommérő skálák alkalmazása.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.6.3 Sztóma ellátás és sebkezelés

Technikum 14. évfolyam – 126 óra

Érettségi után 3/15. évfolyam – 119 óra

Gyakorlat helye: iskolai demonstrációs teremben (csoportbontásban)

Gyakorlati napok száma összesen 18 nap

Gyakorlati napok száma érettségi utáni képzés esetén összesen 15 nap

Elmélet és gyakorlat együttes óraszám: 126 óra/119 óra

A tantárgy tanításának fő célja

Olyan ismeretek átadása, mely képessé teszi az ápolót a speciális beavatkozások elvégzéséhez, elméleti és gyakorlati tudást közvetít a munkavégzéshez. Megismerteti a

tanulót a krónikus sebellátás és sztomaterápia szabályos kivitelezésének gyakorlását, a beavatkozás közben és után fellépő szövődmények megismertetését és kivédésének lehetőségeit.

Fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes-ségek	Ismeretek	Önállóság és fele-lősség mértéke	Elvárt viselkedés-módok, attitűdök	Általános és szak-mához kötődő di-gitális kompeten-ciák
Krónikus sebeket ápol	Ismeri a krónikus sebek fogalmát, tí-pusait, kezelésük menetét, eszköz-rendszerét, doku-mentáció módját, megelőzésének le-hetőségeit.	Instrukció alapján részben önállóan	Megfelelő empátiá- val és toleranciával rendelkezik a bete-gek irányában, tiszt-eletben tartja sze-méremérzetüket, a megfigyelés során pontosságra	Krónikus sebek elektronikus doku-mentálása.
Nyomási fekély el-látást végez	Ismeri a nyomási fekély felmérésének lépéseit, skálák al-kalmazását, ismeri a stádiumonkénti ellá-tásának eszközeit, kezelési lehetősége- ket. Ismeri a meg-előzés eszközrend-szerét, a kényelmi eszközöket, aktív és passzív rendszere- ket. Ismeri a doku-mentáció szabályait és fontosságát.	Instrukció alapján részben önállóan	törekszik, elkötele-zett az ápolás tekin-tetében. Fontosnak tartja a munka- és környezetvédelmi, betegbiztonsági sza-bályok betartását.	
Sztómaápolást, gon-dozást kivitelez	Ismeri a sztóma ápolás alapjait	Instrukció alapján részben önállóan		
Betegeket és hozzá-tartozókat oktat sztómaápolásra, protézisek használa-tára	Ismeri sztómaápolás elméleti és gyakor-lati alapjait	Teljesen önállóan		
Segíti a felnőtt vagy gyermek beteget a szükségleteinek ki-elégítésében, bizto-sítja a beteg kom-fortját, segédkezik sztóma ellátásnál, közreműködik a decubitus prevenci-óban	Ismeri a beteg em-ber szükségleteit, a szükségletek kielé-gítésének lehetősé-geit. Ismeri az in-kontinens és sztó-más beteg minden-napi ápolási felada-tait, a decubitus megelőzés lehetősé-geit.	Irányítással		Oktatófilm letöl-tése/szakirodalom keresése az inkonti-nencia, sztómagon-dozás, decubitus prevenció témájá-ban.

A tantárgy témakörei

Krónikus sebek és ellátásuk.

Lábszárfekély.

Diabetese láb.

Tumoros sebek, fekélyek szak-ápolástana.

Nyomási fekély prevenciós stratégiák.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

Szakápolási specialitások a sebkezelési módszerek és szempontok (sebtisztítás, mechanikus tisztítás, öblítés, nedves seb-kezelés).

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

Sztómaterápia.

Entero -és urosztóma eszközei, azok használata, betegmenedzsment, betegoktatás, ápolói gyakorlat (frissen képzett, kialakult sztóma).

Sztómán át történő táplálás.

Irrigálás, beöntés sztómán át.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

Katéterezés.

Húgyúti katéterezéssel kapcsolatos ápolói teendők (előkészítés, szükséges eszközök, kivitelezés (nemek szerint, felnőtt és gyermekkorban), kompetenciák, megfigyelések, lehetséges szövődmények).

Katétergondozás ápolási teendői.

Hólyagtréning, kondicionálás.

Katétereltávolítás mechanizmusa, ápolói teendői felnőtt/csecsemő- és gyermekgyógyászatban.

Széklet inkontinencia ellátásának gyakorlata.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.6.4 Általános ápolástan II.

Technikum 13. évfolyam – 36 óra

Érettségi után 2/14. évfolyam – 36 óra

Helye: iskolai demonstrációs teremben (csoportbontásban)

Gyakorlati napok száma összesen 5 nap

Elmélet és gyakorlat együttes óraszám: 36 óra

A tantárgy tanításának fő célja

A korábban megszerzett ápolói ismeretek, képességek, készségek elmélyítése, a tanuló felkészítése a tervezhető és önálló munkavégzésre, munkacsoportban való tevékenységre, továbbá gyakoroltatja az ápolási specifikus beavatkozásokat.

Fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Enterális és parenterális gyógyszerelést végez	Ismeri a gyógyszerelés szabályait	Instrukció alapján részben önállóan	Empátiával fordul a beteghez, segítőkész.	
Oxigén és inhalációs terápiát végez	Ismeri az oxigén és inhalációs terápia gyakorlatát	Instrukció alapján részben önállóan	Fontosak számára a beteg igényei, tudásának folyamatos fejlesztése a legújabb technikai eszközök és eljárások vonatkozásában.	
Intramuscularis és subcutan injekciót végez	Ismeri a parenterális gyógyszerelés szabályait, az injekciózás előkészítési kimerési és beadási módjait	Instrukció alapján részben önállóan	A munkavégzés során határozott,	
Asszisztál invazív beavatkozásoknál	Ismeri az invazív beavatkozások fogalmát, formáit, alkalmazásuk indikációit, kontraindikációit. (perifériás és centrális vénakanülök, artéria punkció, artéria kanül, Port-a-cath, gyógyszerek bejuttatásának eszközei, használatuk (infúzor, perfúzor, volumetrikus pumpa, PCA pumpa, túlnyomásos szerelék), dialízis, punkciók, biopsziák). Ismeri az egyes beavatkozások eszközeit, ápolói feladatait, a lehetséges szövődményeket.	Instrukció alapján részben önállóan	körültekintő, pontosságra törekszik. Az orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve, vagy utasítás alapján önállóan (perifériás vénakanülök, vizeletkatéter, egyszerű eszközös légútbiztosítás kivitelezése, betegmegfigyelő monitor, gyógyszerbejuttatás eszközeinek használata) együttműködve az ápolóval és/vagy az orvossal vesz részt az invazív beavatkozások kivitelezésében. Felelős a beteg és a bevezetett eszköz megfigyeléséért, gondozásáért.	
Invazív beavatkozásokat végez (vénakanül behelyezés, véna punkció, hólyag katéter bevezetése, női és férfi páciensnek)	Ismeri a perifériás véna kanül behelyezésének protokollját, a vénapunkció menetét. Ismeri a beavatkozás indikációit, kontraindikációit, és a lehetséges szövődményeket. Ismeri a beavatkozás dokumentálásának menetét, és ápolói vonatkozásait.	Instrukció alapján részben önállóan	Betartja a munkavédelmi, környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályokat. A beavatkozásokat felettes utasítására, vagy a szervezeti egység protokollja alapján önállóan végzi. Önálló felelősséggel.	

<p>Hatóanyag nélküli infúziót előkészít, bead. Előkészít, és segít a hatóanyagot tartalmazó infúziós oldat beadásánál.</p>	<p>Ismeri a krisztalloid oldatok jellemzőit, indikációit, kontra-indikációit, adagolásukat, a lehetséges mellékhatásokat. Részletesen ismeri a gyógyszeres és hatóanyag nélküli infúzió előkészítésével, beadásával kapcsolatos ápolói feladatokat, az infúzió beadásának eszközeit, a lehetséges szövődményeket, teendőket szövődmény esetén, a dokumentálás szabályait.</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>	<p>Orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve vesz részt a hatóanyagot tartalmazó infúzió beadásánál. A hatóanyag nélküli infúziót orvosi utasításra önállóan beadja. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz-, és egészségvédelmi szabályokat.</p>	
--	---	--	--	--

A tantárgy témakörei

Non-invazív ápolói beavatkozások.

Kardinális tünetek.

Üvegampullából történő gyógyszerfelszívás. Gumidugós ampullából történő gyógyszerfelszívás. Két ampulla tartalmának összekeverése egy fecskendőben.

Porampulla oldása. Perfuzor használata.

Beöntés. Tisztítóbeöntés kivitelezése mulageon.

Az oxigén adagolás eszközei (reduktor, párásító tartály, flow-meter, áramlás szabályozó).

Az oxigén bejuttatás eszköze (orrkanül, egyszerű arcmaszk, reservoáros arcmaszk, Venturi maszk, aeroszol maszk, T-szár, Hi-flow rendszerek), az egyes bejuttatási eszközök alkalmazásának javallatai, ellenjavallatai. Az oxigénterápia gyakorlata, algoritmusai.

A perifériás vénakanülálás és az infúziós terápia kivitelezésének algoritmusai, gyakorlata.

Enterális gyógyszerelés. Rectális, vaginális (kúp, hüvelygolyó, oldat) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmusai, életkori sajátosságai.

A fül-orr-szem cseppek alkalmazásának javallatai, a bejuttatás algoritmusai, higiénés szabályai.

A nazális adagolás alkalmazásának javallatai, eszköze (MAD), a bejuttatás algoritmusai, szabályai.

A transzdermális (kenőcs, krém, gél, paszta, oldat, tapasz) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmusai, higiénés szabályai.

A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

Invazív ápolói beavatkozások

Injekciózás előkészítés; injekció felszívása; injekciózás kivitelezése mulageon.
Vérvétel, perifériás kanül felvezetése mulageon. Szárnyas tű felvezetése.
Perifériás és centrális vénakanülok gondozása, artéria punkció ápolói feladatai, artéria kanüláláshoz asszisztálás, EDA kanül, Port-a-cath.
Skybalum eltávolítás - Előkészítés és kivitelezés szimulátoron.
Nasogastrikus szonda levezetése - Előkészítés és kivitelezés mulageon.
Gyomormosás - Előkészítés és kivitelezés mulageon.
Ágymelletti vércsoportmeghatározás Serafol teszttel.
Előkészítés infúziós terápiához és kivitelezés mulageon (infúzor, perfúzor, volumetrikus pumpa, PCA pumpa, túlnyomásos szerelék).
Dialízis, punctiók, biopsiák ápolói feladatai.
A témakört demonstrációs teremben, csoportbontásban szükséges oktatni

3.7. Klinikumi és szakápolástani ismeretek

A tanulási terület tartalmi összefoglalója:

Készség szinten elsajátíttatni a tanulókkal az ápolási-szakápolási feladatokat szintézisbe hozni a klinikumi tanulmányaikkal, korábbi tanulmányaikat beépíteni a mindennapi munkatevékenységükbe.

3.7.1 Belgyógyászat és szakápolástana tantárgy

Technikum 13. évfolyam – 62 óra

Érettségi után 2/14. évfolyam – 48 óra

Helye: Soproni Gyógyközpont

Gyakorlati napok száma: 9 nap / 13. évf

Gyakorlati napok száma: 6 nap /2/14 évf.

Elmélet és gyakorlat együttes óraszám: 144 óra/130 óra

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanítása során a tanuló megismeri a leggyakoribb belgyógyászati betegségek mortalitási és morbiditási mutatóin túl azok kórélettani és patofiziológiai alapjait, a szükséges diagnosztikai, valamint terápiás specialitásait. Képesé válik az egyes betegségekhez rendelt vizsgálatok, terápiák és ápolási beavatkozások kompetencia szintű, szabályos elvégzésére, a beteg állapotának követésére.

Fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Szív-érrendszeri betegeket ápol	Ismeri a keringési rendszer klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan	Pontosság, magabiztosság, határozott fellépés, jogkövető magatartás, etikus és empatikus magatartás, megfigyelőképesség, önálló munkavégzés, higiénés szemlélet, preventív szemlélet, kommunikációs készség.	Kórházi medikai rendszerek használata
Vérképzőrendszeri betegeket ápol	Ismeri a vérképzőrendszer klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Légzőrendszeri betegeket ápol	Ismeri a légzőrendszer klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Emésztőrendszeri betegeket ápol	Ismeri az emésztőrendszer klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Kiválasztórendszeri betegeket ápol	Ismeri a kiválasztórendszer klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Endokrin rendszeri betegeket ápol	Ismeri az endokrin rendszer klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Mozgásrendszeri betegek ápol	Ismeri a mozgásrendszer klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Ápolási folyamatot tervez, végrehajt	Ismeri az ápolási folyamat tervezési és kivitelezési szabályait	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Szív-és érrendszeri betegek ápolása

Vérképzőrendszeri betegek ápolása

Légzőrendszeri betegek ápolása

Emésztőrendszeri betegek ápolása

Kiválasztórendszeri betegek ápolása

Endokrinrendszeri betegek ápolása

Mozgásrendszeri betegek ápolása

Belgyógyászati ápolási gyakorlat

A belgyógyászati osztály rendje

A belgyógyászati betegek vizsgálati algoritmusai

Diagnosztikus célú mintavételi eljárások

A beteg előkészítése diagnosztikus és terápiás beavatkozásokhoz

A gyógyszerelés gyakorlata belgyógyászati osztályon

Belgyógyászati kezelések ápolási specialitásai

Az ápolási folyamat jellemzői belgyógyászati osztályon

3.7.2 Sebészet és határterületeinek ápolástana tantárgy

Technikum 13. évfolyam – 39 óra

Érettségi után 2/14. évfolyam – 37 óra

Helye: iskolai demonstrációs teremben (csoportbontásban)

Technikum 13. évfolyam – 72 óra

Érettségi után 2/14. évfolyam – 68 óra

Helye: Soproni Gyógyközpont

Gyakorlati napok száma: 10 nap/13. évfolyam

Gyakorlati napok száma: 8 nap/2/14. évfolyam

Elmélet és gyakorlat együttes óraszám: 144 óra/136 óra

A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók sebészeti osztályon történő elhelyezkedésének, a sebészeti területek átlátásának, kliensek ápolásának előkészítése. Megtanítani a legfőbb kórképek klinikai és ápolási vonatkozásait. Ismertetni a műtét körüli ápolói teendőket. Betekintést nyújtani a műtét alatti folyamatokba és hatásukba az emberi szervezetre, ezáltal képessé tenni a posztoperatív páciens fogadására, ellátására. Szemléltetni a gyermeksebészeti speciális vonatkozásokat. A perioperatív ellátás ápolói specialitásainak ismerete és kompetencia szintű részvétel a folyamatban.

Fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felméri a perioperatív ápolási szükségletet.	Ismeri az ápolási anamnézis felvételének menetét, meghatározza az ápolási célokat, azonosítja a posztoperatív őrzés lépéseit, és a megfelelő rendszereket, tudja a műtét utáni szövődmények kialakulásának megfigyelési szempontjait, ismeri a műtét típusokat, az anaesztézia fajtáit	Instrukció alapján részben önállóan	Empatikusan, etikusán, segítőkészen a kliens érdekeit és szükségleteit szem előtt tartva vesz részt az ellátásban, munkájára és önmagára igényes, tiszta, ápolt megjelenésű, tudását folyamatosan bővíti, fogékony az innovatív eljárásokra és alkalmazásokra.	Ápolási dokumentációt vezet, felhasználói szintű számítógépes ismeretei vannak
Részt vesz a kliens műteti felkészítésében	Meghatározza a műtét előtti vizsgálatok ápolói teendőit, ismeri a műtét-hez szükséges dokumentumokat, ismeri a műtét-hez szükséges ápolói beavatkozásokat (pl.: gyógyszerelés, katéter behelyezés, borotválás stb.), azonosítja a kliens pszichés szükségleteit.	Instrukció alapján részben önállóan		Egészségügyi szerveket önállóan használ, ápolási dokumentációt szerkeszt, vezet
Részt vesz a műtét utáni sebkötözésben, sebek megfigyelésében	Ismeri az akut sebek jellemzőit, a szövetegetyestítő eljárásokat, a sebgyógyulási zavarokat, sebváladék mintavétel menetét, a vérzési rendellenességeket, a sebek típusait, varratszedés típusait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Részt vesz a hasi sebészeti betegek ápolásában	Ismeri a hasi műtét típusokat és eljárásokat, a fektetési módokat, a kliens műtét utáni szükségleteit, a mobilizációs lehetőségeket, megnevezi a diétetikai megszorításokat.	Instrukció alapján részben önállóan		

<p>Mellkasi-szívsebészeti betegek ápolásában részt vesz</p>	<p>Ismeri a mellkasi-szívsebészeti műtét típusokat, és a műtét utáni ápolói teendőket, ismeri a kliens szükségleteit, mellkas punctió/csapolás asszisztálásának módjait, a mellkasi szívás típusait, alkalmazását. Felsorolja a mellkasi fizioterápiás lehetőségeket.</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>		
<p>Közreműködik a traumatológiai és ortopédiai betegek ellátásának ápolói vonatkozásaiban</p>	<p>Megérti a csont és porc sérülések okait, felsorolja a csontegyesítő eljárásokat, bemutatja az ortézisek használatát, ismeri a protézis típusokat, és behelyezésük menetét, azonosítja a külső csontrögzítő eszközök ápolói teendőit.</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>		
<p>Szemészeti és FOG kliensek ápolásában részt vesz</p>	<p>Ismeri az anatómiai élettani alapfogalmakat, a szemöblítés formáit, a szemcsepp, szemkenőcs, orrcsepp, orrspray, fülcsepp alkalmazásának szabályait, speciális kötözési lehetőségeket, gégekanül tisztításának lépéseit.</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>		
<p>Közreműködik Bőrgyógyászati és Urológiai kliensek ápolásában</p>	<p>Felismeri a bőrgyógyászati műtétet követő kliens ápolási szükségleteit, felsorolja a vizeletvizsgálat lehetőségeit, ismerteti a vizelet mintavétel szabályait, ismeri a noninvazív vizeletfelfogó eszközöket, és alkalmazásukat, urosztómák ápolói teendőit.</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>		

Közreműködik gyermeksebészeti páciensek ellátásában.	Ismeri a gyermeksebészeti műtéteket, műtétet követően a kliens ápolási és pszichés szükségleteit, a gyermek beteg ápolásának speciális vonatkozásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Speciális ápolói feladatokat lát el	Ismeri a fizikai fájdalomcsillapítás lehetőségeit, a NG szonda levezetésének menetét, ismeri az input enterosztómák típusait, alkalmazását, ismerteti az output enterosztómák ellátását, tudja a katéter bevezetés menetét lehetséges szövődményeit, ismeri a drain gondozás menetét, az invazív beavatkozásokat, rugalmas pólya felhelyezését, gyógyszerelés ápolói vonatkozásait.	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

Sebészeti ápolási gyakorlat:

Az osztály munkarendjének megismerése

Beteg műtéti előkészítése

Pre- és postoperatív betegmegfigyelés

A beteg állapotváltozásainak felismerése

Kötöző kocsi felszerelésének használata

Segédkezés kötözéskor

Kötések, sebváladék megfigyelése

Közreműködés sztóma ellátásában

Gastrostoma gondozása

Drain gondozás ápolás

Beteg és hozzátartozó oktatása

Ápolás-lélektani ismeretek alkalmazása

Ápolási tervek készítése

Ápolási dokumentáció vezetése

Ápolás folyamata a sebészeti gyakorlatban

3.7.3 Pszichiátriai betegek ápolása tantárgy

Technikum 13. évfolyam – 36 óra

Érettségi után 2/14. évfolyam – 28 óra

Helye: Soproni Gyógyközpont

Gyakorlati napok száma: 5 nap/13. évfolyam

Gyakorlati napok száma: 4 nap/2/14. évfolyam

Elmélet és gyakorlat együttes óraszám: 72 óra/55 óra

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy célja, hogy a tanuló megismerje a pszichiátriai betegek ellátásának hazai színtereit, azok diagnosztikus, terápiás és ápolási specialitásait. Legyen képes a felismerni a pszichiátriai tüneteket és kórképeket a különböző életkorok tükrében, képes legyen a mentális zavarokkal küzdő betegek megfigyelésre és ellátására, felismerje a pszichiátriai sürgősségi ellátást igénylő állapotokat, valamint e betegek ápolásának tervezésére és kivitelezésére. Ismerje meg a komplex rehabilitációs eljárásokat, mely a beteg/kliens intézeti felvételétől hazabocsátásáig tart.

Fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri a krízis és veszélyeztető magatartást	Önkárosító magatartásformák, presuicidális szindróma, NSSI	Teljesen önállóan	Határozottság, empátia, jó megfigyelőképesség, logikus gondolkodás, kritikus szemlélet,	
Felismeri a pszichiátriai gyógyszerek hatásait, mellékhatásait, azt dokumentálja	A pszichiátriai ellátásban alkalmazott gyógyszerek hatásai, mellékhatásai	Teljesen önállóan	etikus, jogkövető magatartás, jó kommunikációs készség, együttműködési	
Felismeri a pszichotikus tüneteket	Szkizofrénia spektrum és egyéb pszichotikus zavarok	Teljesen önállóan	készség, higiénés szabályok betartása	
Ismerteti a korlátozó intézkedések alkalmazásának indikációit, ápolói feladatait	Ismeri a korlátozó intézkedések alkalmazásának indikációit ápolói feladatait	Teljesen önállóan		
Alkalmazza a pszichiátriai gyógyszerelés specialitásait	Ismeri a pszichiátriai gyógyszerelés specialitásait	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

A pszichiátriai betegségek:

Az egészségi állapotot meghatározó tényezők.

A pszichiátriai betegségek okai, a betegség, mint élmény magatartás, a betegszerep, a betegség, mint krízishelyzet.

A pszichiátria vizsgálómódszerei.

Pszichopatológia:

Az érzékelés és az észrevezés zavarai, az emlékezés zavarai, a gondolkodás zavarai, a képzelet zavarai, az értelem zavarai, tudatzavarok.

Speciális ápolói megfigyelések.

Ápolási diagnózisok alkalmazása.

3.7.4 Neurológia és szakápolástana

Technikum 13. évfolyam – 36 óra

Érettségi után 2/14. évfolyam – 32 óra

Helye: Soproni Gyógyközpont

Gyakorlati napok száma: 5 nap/13. évfolyam

Gyakorlati napok száma: 4 nap/2/14. évfolyam

Elmélet és gyakorlat együttes óraszám: 72 óra/63 óra

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatása képessé teszi a hallgatókat, hogy alapvetően megértsék, és elsajátítsák a neuroanatómiai, neurofiziológiai és neurodiagnosztikai eljárások mibenlétét, a betegek felkészítését a beavatkozásokra. Képessé válnak a neurológiai problémák azonosítására, a betegek idegrendszeri funkcióinak és egészségügyi állapotának folyamatos értékelésére. Az ellátó team többi tagjával együttműködve, kompetencia szintjének megfelelő alapvető ellátást nyújtson.

Fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Az alapvető kóros neurológiai tüneteket azonosítani tudja	Ismeri a neurológiai betegségeket.	Teljesen önállóan	Határozottság, empátia, jó megfigyelőképesség, logikus gondolkodás, kritikus szemlélet,	Megfigyelést szolgáló eszközök használatának ismerete, Szövegszerkesztő program ismerete
Ismerteti az egyes neurológiai diagnosztikai beavatkozásokat	Ismeri a neurológiai vizsgáló eljárásokat	Instrukció alapján részben önállóan	etikus, jogkövető magatartás, jó kommunikációs készség, együttműködési készség, higiénés szabályok betartása	
Jártas a közvetlen neurológiai életveszélyes állapot felismerésében,	Ismeri a neurológiai veszélyhelyzeteket.	Teljesen önállóan		Képes értelmezni a betegmegfigyelés eszközeinek értékeit
Speciális neurológiai gyógyszereket alkalmaz	Ismeri a speciális neurológiai gyógyszereket és alkalmazásuk ápolói vonatkozásait.	Instrukció alapján részben önállóan		Ismeri a speciális gyógyszeradagoló pumpák kezelését
Alternatív táplálási technikákat alkalmaz	Ismeri a betegek általános és megváltozott kalória igényét	Instrukció alapján részben önállóan		Volumetrikus és táplálópumpák kezelése, Képes Excel táblázatot használni
Állapotértékelő skálákat használ a neurológia területén	A tudatéberség változásainak felmérése. Neurológiai állapot felmérő skálákat ismer	Teljesen önállóan		Medikai modult használ
Fertőzőbeteget ápol	Ismeri a fertőző betegek ápolásának szabályait, ápolási vonatkozásait és a fertőző betegek elkülönítésének szabályait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Elő és felkészíti a beteget a neurológiai sebészeti ellátásra és posztoperatív megfigyelést végez.	Ismeri a neurológiai perioperatív ápolói teendőket.	Instrukció alapján részben önállóan		
Megteremti a betegek komfortos elhelyezésének technikáját	Ismeri a betegek szükségleteit, azok felmérését, és kielégítésükre vonatkozó ápolói teendőket.	Irányítással		
Invazív neurológiai beavatkozásoknál asszisztál	Ismeri a neurológiai beavatkozásokat, és a beteg, illetve eszközökészítés mentét, valamint az asszisztálás lépéseit.	Irányítással		

A tantárgy témakörei

Általános és speciális vizsgálatok neurológia betegségben szenvedő betegek esetén. Az egészségi állapot felmérés, a fizikális vizsgálatok neurológiai sajátosságai. Neurológiai

diagnosztikai vizsgáló módszerek, berendezések. Betegek előkészítésének specialitásai diagnosztikus vizsgálatokra.

Ápolási diagnózisok alkalmazása.

Koponyaűri nyomásemelkedésben szenvedő beteg megfigyelése, ápolása.

Idegsebészeti beavatkozások, lokalizáció szerinti típusai, pre -postoperatív ápolás.

Epilepsziák, epilepszia betegségben szenvedő beteg ápolása.

Fejfájás típusai, ápolási specialitások, fejfájásban szenvedő betegek esetén.

Agyiérbetegségben szenvedő betegek speciális ápolási tevékenysége, rehabilitációja.

Izolált neurológiai beteg ápolásának jellegzetessége.

Onkológiai és degeneratív neurológiai betegségek csoportosítása, kivizsgálásuk és ápolásuk specialitásai. Agyidegek és perifériás idegbetegségekben szenvedők ápolása.

3.7.5 Infektológia és szakápolástana, infekciókontroll

Technikum 13. évfolyam – 32 óra

Érettségi után 2/14. évfolyam – 29 óra

Helye: Soproni Gyógyközpont

Gyakorlati napok száma: 5 nap/13. évfolyam

Gyakorlati napok száma: 4 nap/2/14. évfolyam

Elmélet és gyakorlat együttes óraszám: 54 óra/48 óra

A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók ismerjék meg a leggyakoribb infektológiai kórképeket, valamint az ezekhez kapcsolódó szakápolási feladatokat. A tanulók mélyítsék el korábbi ismereteiket a fertőtlenítés, sterilizálás és infekciókontroll kapcsán. Megszerzett ismereteiket eredményesen tudják alkalmazni mindennapi munkájuk során a nosocomialis infekciók megelőzése érdekében.

Fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Fertőző beteg elkülönítésében és ápolásában részt vesz.	Ismeri a fertőző betegségeket és ápolási vonatkozásukat.	Instrukció alapján részben önállóan	Megfelelő empátiával rendelkezik a betegek irányában.	Képi anyagokat, videókat keres Interneten.
Fertőző betegeket ápol	Ismeri a fertőző betegségek klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan	Együttműködik a team tagjaival. Etikus viselkedés jellemzi. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik. Fontosnak tartja a munka- és környezetvédelmi, megbiztonsági szabályok betartását.	
A fertőtlenítő eljárásokat megfelelően alkalmazza.	Ismeri a fertőtlenítés fogalmát, formáit, szabályait, a fertőtlenítés hatósságát befolyásoló tényezőket.	Teljesen önállóan	Felelősséget érez a beteg és a saját biztonsága iránt. Magára nézve kötelezőnek érzi a higiénés szabályok betartását.	
Az eszközöket előkészíti sterilizációra, a steril anyagokat a szabályoknak megfelelően kezeli, tárolja.	Ismeri a sterilizálás fogalmát, formáit, az eszközök előkészítését sterilizációra, valamint a steril anyagok kezelését, tárolását.	Teljesen önállóan		
Szakmai tevékenysége során megfelelően alkalmazza a nosocomialis infekciók megelőzésének szabályait.	Ismeri a nosocomialis infekció fogalmát, jelentőségét, a leggyakrabban előforduló nosocomialis infekciókat. Tisztában van az infekciókontroll fogalmával, alapelemeivel, a fertőzések megelőzésének ápolói feladataival.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Fertőző betegek ápolása, infektológia:

Fertőzőbeteg, fertőző forrás elkülönítése, az izoláció ápolói feladatai. A kórházi infekciók, járványok megelőzésére irányuló intézkedések. A fertőző beteg ápolásának specialitásai és dokumentációs kötelezettségei.

Infektológia és szakápolástana:

A fertőző betegségek jelentési kötelezettsége.

Infekciókontroll, surveillance.

A fertőző betegek szállítása, kórházi felvételének, elhelyezésének és ápolásának szabályai. A fertőző betegek izolálásának módjai, szabályai. A fertőző betegségre gyanús személyek elkülönítése. A beteglátogatásra vonatkozó szabályok fertőző osztályon. Gyakoribb fertőzések és fertőző betegségek. Nyirokcsomó megnagyobbodással járó fertőzések:

Epstein-Barr vírusfertőzés. Hasmenéssel járó fertőző betegségek: A hasmenéssel járó betegségekről általában, a leggyakoribb kórokozók, csoportosításuk, lefolyás, diagnosztika, kezelés. Salmonellosisok, Campylobacter-enterocolitis, Shigellosis, patogén E.coli, Clostridiumdifficile, Rotavírus, Calicivírus fertőzés, Amoebiasis, Giardiasis. Vírushepatitisek. Magyarországon előforduló helminthiasisok

Légúti fertőzések: influenza, pneumonia. Zoonosisok: Leptospirosis, Toxoplasmosis. Kullancs által okozott betegségek. Bakteriális meningitis. Sepsis. Nemi úton terjedő betegségek: Lues, Gonorrhoea. Csökkent immunitású betegek infekciói HIV és AIDS. Gyakoribb nosocomialis fertőzések: invazív katéterekkel, kanülökkel, húgyúti katéterekkel kapcsolatos fertőzések. A fertőző betegségek lefolyásának jellemzői, kezelése, ápolási vonatkozása.

Infekciókontroll:

A nosocomiális surveillance. Kockázati tényezők meghatározása, a kockázatok kivédésére vonatkozó szabályozás és a végrehajtás ellenőrzése. Megelőző tevékenység. Izolációs szabályok a betegellátás során, környezeti infekciókontroll, fertőtlenítés, sterilizálás, egészségügyi kártevők elleni védekezés. Antibiotikum politika. Az egészségügyi dolgozók nosocomiális fertőzéseinek megelőzése. Képzés, továbbképzés. A leggyakoribb nosocomiális infekciók: húgyúti infekciók, pneumoniák, műtéti sebfertőzés, bőr és lágyszövet, véráram fertőzés okai, hajlamosító tényezői, jellemzői, az infekciók megelőzésének lehetőségei, ápolói feladatai. Fertőző beteg elkülönítése, izolált beteg ápolásának specialitásai.

3.7.6 Kisklinikumi szakápolástan

Technikum 13. évfolyam – 51 óra

Érettségi után 2/14. évfolyam – 46 óra

Helye: Soproni Gyógyközpont

Gyakorlati napok száma: 7 nap/13. évfolyam

Gyakorlati napok száma: 6 nap/2/14. évfolyam

Elmélet és gyakorlat együttes óraszám: 85 óra/76 óra

A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló széleskörű ismereteket szerezzen a kisklinikumi tárgyak tekintetében és azok ápolásában.

Fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Szemészeti betegeket ápol.	Ismeri a szemészeti megbetegedéseket és a kapcsolódó szakápolási feladatokat.	Instrukció alapján részben önállóan	Megfelelő empátiával rendelkezik a betegek irányában. Együttműködik a team tagjaival. Etikus viselkedés jellemzi. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik. Fontosnak tartja a munka- és környezetvédelmi, megbiztonsági szabályok betartását.	Medikai rendszerek megtekintése, alkalmazása.
Fül-orr-gégészeti betegeket ápol.	Ismeri a fül-orr-gégészeti megbetegedéseket és a kapcsolódó szakápolási feladatokat.	Instrukció alapján részben önállóan		
Bőrgyógyászati betegeket ápol.	Ismeri a bőrgyógyászati megbetegedéseket, és a kapcsolódó szakápolási feladatokat.	Instrukció alapján részben önállóan		
Urológiai betegeket ápol.	Ismeri az urológiai megbetegedéseket és a kapcsolódó szakápolási feladatokat.	Instrukció alapján részben önállóan		
Munkája során alkalmazza az ápolási folyamat lépéseit.	Ismeri az ápolási folyamatot, az ápolás tervezésének és az ápolási terv megvalósításának szempontjait.	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Szemészet és szakápolástana

Szemészeti kezelésmódok (öblítés, cseppentés, kenőcs, kötözési módok) ápolói feladatai. Szemészeti műtétek perioperatív ápolási vonatkozása. Műtétet igénylő szemészeti kórképek klinikumi és ápolói vonatkozásai. Szemöblítés, szemcsepp, szemkenőcs, kötözések alkalmazása. Szemészeti műtétek perioperatív ápolása. Gyermekkori műtétet igénylő betegek ellátásai.

Fül-orr-gégészet és szakápolástana

Fül-orr-gégészeti műtétek és perioperatív ápolási vonatkozásaik. A műtétet igénylő kórképek klinikumi és ápolási vonatkozásai. Fülmosás, gége kanül tisztítása, orrszívás, kötözés típusok. Gyermekkori műtétet igénylő betegek ellátása.

Bőrgyógyászat és szakápolástana

A bőr genetikai eredetű betegségeinek ápolási vonatkozásai. A bőr daganatos betegségei és ápolási vonatkozásai. A nemi úton terjedő betegségek (STD) bőrgyógyászati vonatkozása. Műtétet igénylő bőrelváltozások klinikumi és ápolói vonatkozásai. Gyermekkorai műtétet igénylő betegek ellátása. Bőrelváltozások ápolása. Plasztikai sebészet specifikumai. Bőrtranszplantáció. Termikus sérülések és ellátásuk. Égésplasztika.

Urológia és szakápolástana

Vizeletmintavétel/gyűjtés. Vizeletvizsgálatok kivitelezése. Katéter felhelyezés női-férfi páciensnek. Vesebiopsia asszisztálási feladatai ESWL terápia ápolási vonatkozásai. Urológiai műtétek típusai, perioperatív ápolási vonatkozásai. Urostomával rendelkező beteg ápolása. Műtétet igénylő urológiai betegségek klinikumi és ápolási vonatkozásai. Műtétet igénylő gyermekkorai húgy-ivarszervi betegségek ápolása.

3.7.7 Gyermekbelgyógyászati alapok és ápolási sajátosságok csecsemő és gyermekkorban

Technikum 13. évfolyam – 43 óra

Érettségi után 2/14. évfolyam – 41 óra

Helye: Soproni Gyógyközpont

Gyakorlati napok száma: 6 nap/13. évfolyam

Gyakorlati napok száma: 6 nap/2/14. évfolyam

Elmélet és gyakorlat együttes óraszám: 72 óra/68 óra

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatása során a tanuló megismeri a gyermekgyógyászat alapjait, a gyermekellátás során alkalmazott alapvető/mindennapi diagnosztikai és terápiás beavatkozásokat, ápolói feladatokat. A leggyakrabban előforduló kórképek és állapotok megismerését követően képessé válik a gyermekellátás területén ápolói kompetencia szintű szolgáltatást nyújtani. A tanuló a képzés során megismeri, és irányítással képessé válik arra, hogy az ellátást a kora-, újszülött, csecsemő vagy a gyermek és családja, illetve a közösség testi, lelki, szociokulturális jellemzőinek figyelembevételével végezze.

Fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Betegvizsgálatot, betegmegfigyelést végez.	Ismeri a gyermekbetegségek sajátosságait.	Teljesen önállóan	Pontosság, magabiztosság, határozott fellépés, jogkövető magatartás, etikus és empatikus magatartás, megfigyelőképesség, önálló munkavégzés, higiénés szemlélet, preventív szemlélet, kommunikációs készség	Elektronikus betegmegfigyelő rendszerek ismerete és alkalmazása
Felismeri a beteg állapotváltozásait, állapotváltozás esetén jelzi azt	Ismeri a gyermekbetegségek sajátosságait, valamint az állapotváltozások kritérium- és riasztási rendszerét.	Teljesen önállóan		Kórházi medikai rendszerek használata
Szív-érrendszeri gyermekbetegeket ápol	Ismeri a keringési rendszer anatómiai és élettani jellemzőit, klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Légzőrendszeri gyermekbetegeket ápol	Ismeri a légzőrendszer anatómiai és élettani jellemzőit, klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Emésztőrendszeri gyermekbetegeket ápol	Ismeri az emésztőrendszer anatómiai és élettani jellemzőit, klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Endokrin rendszeri gyermekbetegeket ápol	Ismeri az endokrinrendszer anatómiai és élettani jellemzőit, klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Pszichiátriai gyermekbeteget ápol	Ismeri a pszichiátria klinikumi és ápolási specialitásait	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

Szív- és érrendszer

Veleszületett szívbetegségek és ápolási vonatkozásai (bal-jobb shunttel járó szívbetegségek, jobb-bal shunttel járó szívbetegségek, szűkülettel járó szívbetegségek).

Speciális ápolói tevékenységek.

Légzőrendszer

A leggyakoribb felső és alsó légúti betegségek csecsemő- és gyermekkorban. Allergiás kórképek. Kóros légzéstípusok. Légzési elégtelenség csecsemő és gyermekkorban.

Idegentest aspiráció. Sajátos ápolói tevékenységek.

Emésztőrendszer

Motilitás zavarai (hasmenés, székrekedés). A táplálkozás és az anyagcsere zavarai. Speciális ápolói tevékenységek. Energia és tápanyagszükséglet meghatározása csecsemő és gyermekkorban. Táplálás az emésztőrendszer betegségeiben, ápolói vonatkozások.

Idegrendszer

Strukturális idegrendszeri betegségek (hydrocephalus, velőcsőzáródási rendellenességek). Térszűkítő folyamatok. Gyermekkori epilepszia, egyéb görcsös állapotok. Tudatzavarok, eszméletlen gyermek. Speciális ápolói tevékenységek. Központi idegrendszeri infekciók (meningitis, encephalitis).

Endokrin rendszer

Csecsemő –és gyermekkori Diabetes mellitus. Obesitas, és anyagcsere betegségei. Speciális ápolói tevékenységek.

A leggyakrabban előforduló pszichiátriai betegségek gyermekkorban

Idegrendszer fejlődési zavarai (értelmi fejlődés zavara, tanulási zavarok, kommunikációs zavarok, autizmus spektrum zavara, ADHD, Tic zavarok, Tourette-szindróma) és ápolói vonatkozásai táplálkozási magatartászavarok (táplálási zavarok, evésmagatartás zavarai (Rumináció, Pica, szelektív evés, fóbiás, Bulimia nervosa, Anorexia nervosa, falászavar,). Ürítési zavarok (nem organikus enuresis, encopresis). Gyermekek bántalmazása, elhanyagolása (fizikai, érzelmi, szexuális, Münchhausen-szindróma). Speciális Nevelési Igényű gyermekek. Speciális ápolói tevékenységek.

3.7.8 Csecsemő és gyermekápolási ismeretek

Technikum 13. évfolyam – 54 óra

Érettségi után 2/14. évfolyam – 46 óra

Helye: Iskolai demonstrációs terem /csoportbontásban/

Gyakorlati napok száma: 7 nap/13. évfolyam

Gyakorlati napok száma: 6 nap/2/14. évfolyam

Elmélet és gyakorlat együttes óraszám: 90 óra/76 óra

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatása során a tanuló ismerje meg a kora-újszülött ellátásban előforduló kórképek és állapotok klinikai alapjait, az ellátás specialitásait, a megfigyelés fő

szempontjait és tudja azokat a szakma szabályai szerint alkalmazni a betegellátás során. Legyen képes a kora-újszülött állapotának megfelelő ápolói ellátást biztosítani.

Váljon képessé a mindehhez kapcsolódó ápolási feladatok szabályos és felelősségteljes kompetenciaszintű kivitelezésére, esetleges szövődmények megelőzésére, felismerésére és az ellátás során a megfelelő, szakmai együttműködésre.

Legyen képes a betegmegfigyelés, monitorozás szakszerű alkalmazásával a beteg állapotkövetésére és állapotváltozások korai felismerésére.

A tanuló megismerje és a szakma szabályai szerint alkalmazni tudja a különböző invazív beavatkozásokat.

Ismerje és tudja a különböző vérvételi és vénabiztosítási eszközöket, azok kompetenciahatárokon belüli alkalmazását, kivitelezését, specifikumait csecsemő- és gyermekkorban, valamint ezeknek az eszközöknek szakszerű további megfigyelését és ápolását.

Legyen képes elvégezni a megfelelő ismeretek birtokában az intravénás gyógyszerek és folyadékok elkészítését, tárolását, ismerni az ápolói vonatkozásait a gyermekgyógyászatban.

Ismerje a fájdalomterápia gyermekkori sajátosságait, felmérő módszereit és a fájdalomtünetek életkor szerinti megjelenését, azok megfigyelésének általános szempontjait, valamint képes legyen a fájdalomcsillapító terápiát szakma szabályai szerint alkalmazni, az esetleges állapotváltozásokat korán felismerni és monitorozni, szükség esetén adekvátan, a kompetenciahatárokat betartóan beavatkozni.

Ismerje a gyermekgyógyászatban követendő szakmai irányelveket a palliatív és a haldokló gyermek ellátása során, képes legyen ezek legfontosabb ápolási szempontjait betartva részt venni az ellátásban.

Fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Betegvizsgálatot, betegmegfigyelést végez	Ismeri az újszülöttek, koraszülöttek sajátosságait	Teljesen önállóan	Pontosság, magabiztosság, határozott fellépés, jogkövető magatartás, etikus és empatikus magatartás, megfigyelőképesség, önálló munkavégzés, higiénés szemlélet, preventív szemlélet, kommunikációs készség	Elektronikus ápolási dokumentáció ismerete és vezetése
Felismeri a beteg állapotváltozásait, állapotváltozás esetén jelzi azt	Ismeri a kora-újszülött betegségek sajátosságait, valamint az állapotváltozások kritérium- és riasztási rendszerét	Teljesen önállóan		Kórházi medikai rendszerek használata
Koraszülöttet ápol	Ismeri a koraszülöttek anatómia élet-tani jellemzőit. A koraszülötteknél leggyakrabban előforduló betegségeket, és az ápolási specialitásokat	Instrukció alapján részben önállóan		
Újszülöttet ápol	Ismeri az újszülöttek anatómia élet-tani jellemzőit. Az újszülötteknél leggyakrabban előforduló betegségeket, és az ápolási specialitásokat	Instrukció alapján részben önállóan		
Kivitelezi az invazív beavatkozásokat a szakma szabályai szerint	Ismeri az invazív beavatkozások fajtáit és azok szakma szabályai szerinti kivitelezését.	Instrukció alapján részben önállóan		
Fájdalom kor-specifikus felmérése, csillapítása a kompetenciák megfelelő betartásával	Ismeri a fájdalomskálákat, megítélésének gyermekkori sajátosságait, a fájdalomcsillapítás ápolói kompetenciáit.	Instrukció alapján részben önállóan		
Haldokló gyermek ápol	Ismeri a haldokló gyermekkel kapcsolatos sajátosságokat	Instrukció alapján részben önállóan		
Ápolási és megfigyelési dokumentációt vezet	Ismeri az ápolási dokumentáció vezetésének szabályait, jogi jelentőségét	Teljesen önállóan		Elektronikus ápolási dokumentáció ismerete és vezetése

A tantárgy témakörei

A gyermekkori betegségek sajátosságai.

Az ápolási folyamat specialitásai gyermekosztályok.

Átfogó neonatológia ismeretek.

Leggyakrabban előforduló betegségek koraszülöttség esetén.

A koraszülött ellátás egyéb aspektusai.

Invazív beavatkozások.

Fájdalomterápia csecsemő- és gyermekkorban.

Haldokló gyermek ápolása.

Speciális ápolói tevékenységek.

3.7.9 Sürgősségi ellátás gyermekkorban és ápolástana

Technikum 13. évfolyam – 43 óra

Érettségi után 2/14. évfolyam – 36 óra

Helye: Soproni Gyógyközpont

Gyakorlati napok száma: 6 nap/13. évfolyam

Gyakorlati napok száma: 5 nap/2/14. évfolyam

Elmélet és gyakorlat együttes óraszám: 72 óra/60 óra

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló megismerje a gyermeksürgősségi ellátás klinikai és ápolástani ismereteit. Ismerje a különböző, sürgősségi ellátásban előforduló kórképek és állapotok klinikai alapjait, az állapotfelmérés korspecifikus algoritmusát, a megfigyelés fő szempontjait és tudja azokat a szakma szabályai szerint alkalmazni a betegellátás során. Legyen képes felismerni az életet veszélyeztető állapotokat a különböző életkorokban. Megfelelően, az aktuális protokollok szerint tudja alkalmazni a maszkosballonos lélegeztetést, valamint az alapszintű és az alapszintű eszközös újraélesztést. Váljon képessé a mindehhez kapcsolódó ápolási feladatok életkorspecifikus, szabályos és felelősségteljes kompetencia-szintű kivitelezésére, esetleges szövődmények megelőzésére, felismerésére és az ellátás során a megfelelő, szakmai együttműködésre. Legyen képes a betegmegfigyelés, monitorozás szakszerű alkalmazásával a beteg állapotkövetésére és állapotváltozások korai felismerésére.

Fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Betegvizsgálatot, betegmegfigyelést végez	Ismeri a gyermekbetegségek sajátosságait	Teljesen önállóan	Pontosság, magabiztosság, határozott fellépés, jogkövető magatartás, etikus és empátikus magatartás, megfigyelőképesség, önálló munkavégzés, higiénés szemlélet, preventív szemlélet, kommunikációs készség	Elektronikus betegmegfigyelő rendszerek ismerete és alkalmazása
Felismeri a beteg állapotváltozásait, állapotváltozás esetén jelzi azt	Ismeri a gyermekbetegségek sajátosságait, valamint az állapotváltozások kritérium- és riasztási rendszerét	Teljesen önállóan		Kórházi medikai rendszerek használata
Gyermekkori sürgősségi állapotokat felismer	Ismeri a gyermekkori sürgősségi állapotokat	Instrukció alapján részben önállóan		
Kritikus állapotú gyermeket ellát	Ismeri a kritikus állapotú gyermek klinikum alapjait és ápolástani vonatkozásait	Instrukció alapján részben önállóan		
Szakma szabályai szerint tudja alkalmazni az alapszintű és eszközös alapszintű újraélesztést	Ismeri a BLS protokollját.	Teljesen önállóan		
Ápolási és megfigyelési dokumentációt vezet	Ismeri az ápolási dokumentáció vezetésének szabályait, jogi jelentőségét.	Teljesen önállóan		Elektronikus ápolási dokumentáció ismerete és vezetése.
Mérgezett gyermeket ápol	Ismeri a csecsemő és gyermekkorban leggyakrabban előforduló mérgezéseket, és az ellátás sajátosságait	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

Sürgősségi ápolástan gyakorlat

Triage-rendszer megismerése, annak csecsemő- és gyermekspecifikus aspektusai.

Kritikus állapotú beteg felismerése, ápolói teendőinek megismerése.

Betegmegfigyelés.

Csecsemő- és gyermek sürgősségi állapotok vizsgálati algoritmusai.

Diagnosztikai és terápiás beavatkozások előkészítése, azokban való asszisztálás/kivitelezés.

Ápolási specialitások és az ápolási folyamat jellemzői a csecsemő- és gyermek sürgősségi osztályon.

Betegfelvételi és megfigyelési dokumentáció vezetése.

3.7.10 Szülészeti - nőgyógyászati betegek ápolása

Technikum 14. évfolyam – 23 óra

Érettségi után 3/15. évfolyam – 21 óra

Helye: Soproni Gyógyközpont

Gyakorlati napok száma: 3 nap/14. évfolyam

Gyakorlati napok száma: 3 nap/3/15. évfolyam

Elmélet és gyakorlat együttes óraszám: 46 óra/42 óra

A tantárgy tanításának fő célja

Olyan szakemberek képzése, akik képesek a szülészeti és nőgyógyászati intézmények munkájába részt venni, el tudják különíteni az élettani várandósságot/szülést a patológiástól, ismerik a nőgyógyászat eszközrendszerét.

Részt tudnak venni az új, családbarát alapelvekre épülő egészségügyi szakmai irányelvek alapján a várandósgondozásban, az újszülött ellátásában, és ismerik a korszerű szoptatási, szülészeti irányelveket.

A tanulót megismertetni a reprodukciós szervrendszer kóros működésével, a betegek ápolási diagnózisaival és felkészíteni a szakápolási tevékenységek elvégzésére.

Fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Nőgyógyászati vizsgálatoknál asszisztál	Ismeri a női reprodukciós szerveket és működésüket, eszköz-parkot, kliens pozicionálásának lehetőségeit.	Instrukció alapján részben önállóan	Empatikusan, etikusan, segítőkészen a kliens érdekeit és szükségleteit szem előtt tartva vesz részt az ellátásban	Felhasználói szintű számítógép kezelés - egészségügyi szoftver kezelése
Várandósság alatti szűrővizsgálatokban részt vesz	Meghatározza a fogamzás feltételeit, a fiziológiás várandósságot, diagnosztikáját, szűrővizsgálatok menetét, magzat fejlődését, anyai szervezet változásait	Instrukció alapján részben önállóan		Haladó szinten keresi az aktuális várandós gondozási irányelveket
Patológiás várandósdát ápol	Ismeri a felnőtt ember ápolásának menetét, az ápolási folyamatot, a várandósság alatti leggyakoribb szövődményeket és a hozzájuk tartozó ápolói tevékenységet. Azonosítja a mesterséges megtermékenyítés okait.	Teljesen önállóan		Egészségügyi szoftvereket használva komplettálja ismereteit, elektronikus ápolási dokumentációt vezet
Jellemzi a háborítatlan szülés folyamatát, és az aranyóra alap pilléreit	Meghatározza a szülés szakaszait, az aranyóra jelen-tőségét hormonális és pszichés szempontból	Teljesen önállóan		Haladó módon keresi az aktuális szülészeti ajánlásokat
Rendellenes szülésen / vetélésen átesett nőt ápol	Felsorolja a szülés alatti lehetséges szövődményeket, ellátásuk menetét, a vetélést követő hormonális és pszichikai változásokat, betegjogokat. Azonosítja az ápolói teendőket	Teljesen önállóan		

Nőgyógyászati anamnézis felvétel lépései, elemei. Külső, belső női nemi szerv megtekintésének lépései, fiziológiás kinézete, vizsgáló eszközök felsorolása. Hüvely kenet mintavétel menete. Tapintásos vizsgálat menete, diagnosztikai jelentősége, colposcopia, emlők vizsgálata, önvizsgálat oktatása. Hasi, hüvelyi UH vizsgálatra történő kliens előkészítés, vizsgálat menete. Nőgyógyászati vizsgáló eszközök.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

Szövődményes/patológiás terhesség

Patológiás terhesség fogalma, diagnosztikája. Veszélyeztetett terhesség meghatározása. Várandósság alatt fellépő leggyakoribb szövődmények és ápolói vonatkozásaik. Vetélés típusai, kliens felvételének és ápolásának specialitásai, pszichés és fizikai előkészítése.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

Nőgyógyászati betegek ápolása

Reprodukciós és hormonrendszer életkori fiziológiás változásai. Vérzési rendellenességek. A leggyakoribb nőgyógyászati fertőzések, gyulladásos kórképek, PCOS, endometriózis, HPV klinikumi és ápolási vonatkozásai. Leggyakoribb nőgyógyászati daganatos betegségek klinikai és ápolási vonatkozásaik.

A témakör 50%-a klinikumi ismeret, 50%-a szakápolástani ismeret

3.7.11 Közösségi ellátás és színtereinek szakápolástana

Technikum 14. évfolyam – 76 óra

Érettségi után 3/15. évfolyam – 68 óra

Helye: Egészségügyi Alapellátási Intézet, Háziorvosi szolgálat

Gyakorlati napok száma: 10 nap/14. évfolyam

Gyakorlati napok száma: 9 nap/3/15. évfolyam

Elmélet és gyakorlat együttes óraszám: 108 óra/97 óra

A tantárgy tanításának fő célja

A közösségi orvoslás-ápolás területén szerzett, ill. más előzetes tanulmányokra alapozva megismertetni a tanulót a körzeti-közösségi ápoló szerepével, lehetséges feladataival, kapcsolatrendszerével. A családorvos praxishoz tartozó felnőtt lakosság (18 éves kortól) számára a primer, secunder és terciar prevenció lehetőségeinek megismerése és az ezekhez kapcsolódó körzeti-közösségi tevékenységekben való aktív közreműködés. A közösségben

dolgozó egészségügyi team munkájának és szakmai kapcsolatrendszerének a megismerése.

A családorvos praxiscsapat jelentősége a gyógyítási-ápolási folyamatban.

A tanulási terület oktatásának célja, hogy a tanuló ismerje meg a nemzetközi és hazai alapellátási-közösségi ápolási rendszereket, azok fontosabb jellemzőit, a lakóhely közeli ellátórendszeren belüli és azon kívüli betegutak szervezési szempontjait.

Fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvart viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Eligazodik az egészségügyi alapellátás rendszerében	Ismeri a hazai egészségügyi alapellátás felépítését, működését meghatározó tényezőket.	Teljesen önállóan	Kiváló probléma felismerő és problémamegoldó készséggel rendelkezik. Kapcsolatteremtő képessége kiváló.	Keresőprogramok segítségével képes információt gyűjteni az ellátórendszer különböző elemeiről.
Figyelemmel kíséri a szakterületét érintő jogszabályi környezet változásait	Ismeri az alapellátás területére vonatkozó jog-szabályi előírásokat.	Teljesen önállóan	A kapcsolódó szakterületek munkatárcaival hatékonyan együttműködik a problémák közös megoldásában. Korrekt és empatikus módon kommunikál. Határozottság, Felelősségtudat, jogszerű és etikus magatartás, szabályok ismerete és betartása, szervezés és irányítás képessége, logikus gondolkodás, vissza-csatolás.	Keresőprogramok segítségével képes információt gyűjteni a jogszabályváltozásokról.
Standardokat, protokollokat dolgoz ki	Ismeri a szak-dolgozói kompetenciákat és hatásköröket, valamint a standardok, protokollok kidolgozásának eljárásrendjét	Irányítással		Word dokumentum sablon létrehozása
Alkalmazza a környezetvédelmi és hulladékkezelési szabályokat	Ismeri a környezetvédelmi és hulladékkezelési előírásokat	Teljesen önállóan		Keresőprogramok segítségével képes információt gyűjteni a témát érintő változásokról.
Részt vesz a betegutak menedzselésében	Ismeri a különböző egészség-ügyi és szociális ellátási formákra vonatkozó jogosultsági szabályokat.	Instrukció alapján részben önállóan		Keresőprogramok segítségével képes információt gyűjteni a témát érintő változásokról.
Közreműködik a praxis hatáskörébe tartozó orvosszakértői feladatok elvégzésében, dokumentálja azokat és vezeti a nyilvántartást.	Ismeri a praxis hatáskörébe tartozó orvosszakértői feladatokra vonatkozó szabályozásokat.	Irányítással		Keresőprogramok segítségével képes információt gyűjteni a témát érintő változásokról.
Közreműködik a közegészségügyi és járványügyi jogszabályok által előírt feladatok végrehajtásában	Ismeri a közegészségügyi és járványügyi jog-szabályok alapellátásra vonatkozó előírásait.	Irányítással		Keresőprogramok segítségével képes információt gyűjteni a témát érintő változásokról.
Kapcsolatot tart az egészségügyi és szociális alap-ellátást nyújtó szolgáltatókkal	Ismeri az egészségügyi és szociális ellátást nyújtó szolgáltatókkal való kapcsolattartás módját.	Teljesen önállóan		Keresőprogramok segítségével képes információt gyűjteni a területén lévő ellátási lehetőségekről

A kötelező és az ajánlott védőoltások beszerzésében, beadásában és nyilvántartásában részt vesz.	Ismeri a kötelező és az ajánlott védőoltásokkal kapcsolatos nyilvántartási, adat-szolgáltatási kötelezettségeket, valamint az oltó-anyagok beszerzésével, tárolásával összefüggő szabályokat, továbbá a védőoltás beadásával kapcsolatos szabályokat.	Instrukció alapján részben önállóan	Háziorvosi betegnyilvántartó szoftverek alkalmazása
Betartja az etikai és jogi szabályokat, standardokat, protokollokat az ápolásban és a háziorvosi rendszerben	Ismeri az etikai és jogi szabályokat, standardokat, protokollokat.	Teljesen önállóan	Keresőprogramok segítségével képes az etikai kódexet, jogszabályokat, minőségügyi dokumentumokat, protokollokat megkeresni.

A tantárgy témakörei

Háziorvosi, ügyeleti, otthoni szakápolási gyakorlat:

Felnőtt és gyermek háziorvosi praxis.

Otthoni szakápolási, otthoni hospice ellátást nyújtó szolgáltató.

Ügyeleti ellátás

Egészségfejlesztési Iroda

Csoportpraxis

Közegészségügyi, járványügyi feladatok a háziorvosi praxisban:

Fertőző betegségekkel és fertőző betegségekre gyanús személyekkel kapcsolatos tevékenység. Fertőző betegek be és kijelentése, nyilvántartása. Kórokozó-hordozókkal kapcsolatos tennivalók. Életkorhoz kötötten kötelező védőoltások. Megbetegedési veszély esetén kötelező védőoltások. Megbetegedési veszély elhárítása céljából önkéntesen igénybe vehető térítésmentes védőoltások. Külföldre történő kiutazás esetén fennálló védőoltási kötelezettség és egyéb ajánlott védőoltások. Munkakörökhöz kapcsolódó védőoltási kötelezettség. Védőoltások és azzal kapcsolatos nyilvántartások, igazolások. A védőoltással kapcsolatos jelentések.

Járványügyi érdekből végzett laboratóriumi vizsgálatok. Járványügyi érdekből végzett szűrővizsgálatok. Járványveszély vagy járvány esetére vonatkozó rendelkezések. Ételmérgezések esetén szükséges teendők.

Az ápolói tevékenységet támogató eszközök:

A minimumfeltételekben előírt és az ajánlott tárgyi eszközök. A nővértáska felszerelése, a páciens otthonában alkalmazott "táskatechnika" ("visiting nursebag technique"). Ápolási

eszközök, segédeszközök. Rehabilitációs-, kényelmi- és mobilizációs eszközök. Önellátást-, életvitelt segítő és fejlesztő eszközök. Protézisek, ortézisek. Egészségmegőrzést támogató mobilapplikációk. Egészségfejlesztés szemléltető eszközei. Betegirányítást támogató eszközök.

3.7.12 Gerontológia és szakápolástana

Technikum 14. évfolyam – 56 óra

Érettségi után 3/15. évfolyam – 56 óra

Helye: Soproni Gyógyközpont

Gyakorlati napok száma: 7 nap/14. évfolyam

Gyakorlati napok száma: 7 nap/3/15. évfolyam

Elmélet és gyakorlat együttes óraszám: 155 óra/152 óra

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy célja, hogy a tanuló tisztában legyen az öregedési folyamatokkal, a témával kapcsolatos fogalmak meghatározásaival. Ismerje fel az idős kor veszélyeztető tényezőit. Legyen képes részt venni az egészséges idősök egészséggondozásában, illetve sajátítsa el az idős betegek megfigyelésének, speciális ápolásának, gondozásának alapjait. A XXI. század egyik kihívása a demográfiai változás, az időskorú lakosság részarányának növekedése és az idősök ellátásához kapcsolódó problémák halmozódása. A gerontológiai ismeretek szükségesek ahhoz, hogy a hallgató választott szakterületét az idősök körében is megfelelően művelni tudja. Az elméletioktatás célja rendszerezni és kiegészíteni a geriátria elmélet és szakápolástani ismereteket.

Fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Meghatározza a gerontológia alapfogalmait és rendszerezi a gerontológia ágait, részterületeit, alapkérdéseit, célkitűzéseit	Ismeri a gerontológiai alapfogalmakat, a gerontológia ágait, részterületeit alapkérdéseit és célkitűzéseit	Teljesen önállóan	Jó megfigyelő készség, képesség, logikus gondolkodás, kritikus szemlélet, kritikus, jogkövető magatartás, jó kommunikációs készség, képesség, együttműködési készség, képesség, határozottság, türelem, empátia, feltétel nélküli elfogadás képessége,	<p>Informatikai ismeretek, informatikai eszközök alkalmazása, kereső funkciók, programok alkalmazása</p> <p>Informatikai ismeretek, informatikai eszközök, rendszerek alkalmazása, egészségügyi állapotfelmérő szoftverek használata, elektronikus egészségügyi dokumentáció vezetése</p>
Azonosítja az időskorban élettaninak minősíthető változásokat	Ismeri az időskorban élettaninak minősíthető változásokat, Ismeri az időskorra bekövetkező élettani-funkcionális, szociológiai és pszichológiai változásokat	Teljesen önállóan		
Meghatározza az időskor biológiai, szomatikus és pszichés jellegzetességeit	Ismeri az életmód hatását az öregedési folyamatra	Teljesen önállóan		
Bemutatja a geriátriai ellátás holisztikus szemléletét	Ismeri a geriátriai ellátás holisztikus szemléletét	Teljesen önállóan		<p>Informatikai ismeretek, informatikai eszközök, rendszerek alkalmazása, egészségügyi állapotfelmérő szoftverek használata, elektronikus egészségügyi dokumentáció vezetése</p> <p>Informatikai ismeretek, informatikai eszközök, rendszerek alkalmazása, egészségügyi állapotfelmérő, segélyhívó, betegmegfigyelő szoftverek / rendszerek használata, elektronikus egészségügyi dokumentáció vezetése</p> <p>Informatikai ismeretek, informatikai eszközök, rendszerek alkalmazása, egészségügyi állapotfelmérő szoftverek használata, elektronikus egészségügyi dokumentáció vezetése</p>
Azonosítja az egészségi állapotot, a potenciális rizikó faktorokat	Ismeri a prevenció szintereket és a különböző szűrővizsgálatokat	Teljesen önállóan		
Meghatározza a geriátriai betegek speciális ápolási és rehabilitációs igényeit, az életvégi gondozás különböző szintereit	Ismeri a geriátriai betegek speciális ápolási és rehabilitációs igényeit, az életvégi gondozás különböző szintereit	Teljesen önállóan		

A tantárgy témakörei

Általános gerontológiai alapok

Demográfiai, epidemiológiai, társadalmi és gazdasági összefüggések. A geriátriai ellátásrendszere, szervezeti struktúrája.

Ápolási szintek a geriátria területén.

Ápolási folyamat az idősellátásban.

Értékelési és dokumentációs formák a geriátriai ellátásban.

Geriátriai gyakorlat

A gyakorlatot céltotán kell lefolytatni: Geriátriai-, Ápolási-, Krónikus Belgyógyászati Osztályokon, valamint Pszichiátriai Osztály Demens, vagy Alzheimer részlegén, illetve otthoni szakápolást nyújtó szolgálaton belül.

3.7.13 Onkológia és szakápolástana

Technikum 14. évfolyam – 98 óra

Érettségi után 3/15. évfolyam – 94 óra

Helye: Soproni Gyógyközpont

Gyakorlati napok száma: 12 nap/14. évfolyam

Gyakorlati napok száma: 11 nap/3/15. évfolyam

Elmélet és gyakorlat együttes óraszám: 140 óra/135 óra

A tantárgy tanításának fő célja

Rendelkeznek azokkal az élettudományi, egészség tudományi, ápolástudományi, táplálkozástudományi, fizioterápia, orvostudományi, -különös tekintettel a klinikai, diagnosztikai, terápia és szakápolástani ismeretekre-, melyek birtokában képesek az onkológiai betegellátásban önálló munkavégzésre, specializációjának megfelelően a kritikus gondolkodásra, a megszerzett tudás gyakorlati alkalmazására. Elméleti és gyakorlati ismereteik képessé teszik az onkológiai betegellátás színterén a betegvizsgálattal, diagnózisalkotással, terápia, valamint betegvezetési és beteg edukációs feladatok ellátására is.

Képességeiket azon intézményben alkalmazhatják a gyakorlatban is, ahol az alkalmazandó jogszabályok, irányelvek, protokollok ezt lehetővé teszik.

Fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ismerteti a daganatos betegségek morbiditási, mortalitási mutatóit. A daganatos betegségek kialakulásának rizikótényezőit.	Ismeri a daganatos betegségek etiológiai tényezőit, megelőzésük lehetőségeit	Teljesen önállóan	A tantárgy elsajátításában motivált. Megfigyelőképesség, gondolkodás, pontosság, precizitás	
Biztonságos betegkörnyezet biztosít a diagnosztikus beavatkozások, tevékenységek során	Ismeri a biztonságos betegkörnyezetet	Teljesen önállóan		
A beteget előkészíti a diagnosztikus beavatkozásokhoz	Ismeri a beteg előkészítés módjait	Instrukció alapján részben önállóan		
Betegmegfigyelést és a vizsgálati anyagokkal kapcsolatos teendők ellátja	Ismeri beteg megfigyelés általános szempontjait, speciális eseteit	Teljesen önállóan		Elektronikusan rögzíti
Részt vesz, a szűrővizsgálatok szervezésében, végrehajtásában	Ismeri az egyes körképekhez kötődő szűrővizsgálati lehetőségeket.	Instrukció alapján részben önállóan		E-mailban tájékoztatja az érintetteket az eseményről, megfelelő hozzájárulás birtokában, digitális platformokon hirdeti az eseményeket.
Fájdalomcsillapítást végez	Ismeri a daganatos betegek fájdalomcsillapítási protokolljait	Instrukció alapján részben önállóan		
Tápláltsági állapotot felméri.	Ismeri a tápláltsági állapot felmérésének algoritmusát	Instrukció alapján részben önállóan		
Klinikai táplálásban közreműködik	Ismeri a klinikai táplálás rendszerét	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

A daganatok szűrése és korai felismerése

A szűrési programok alapjai.

A primer (életmód, környezetszennyezés, vakcináció) és szekunder (szervezett szűrések) prevenció lehetőségei. Nemzetközi ajánlások. Hazai szűrési programok.

A daganatos betegségek diagnosztikája, ápolói feladatok a diagnosztikus eljárások során. Daganatos betegségek tünettana (általános tünetek, szervspecifikus tünetek, áttétek tünetei, paraneoplasiás jelenségek).

A daganatos betegségek kórelőzménye, fizikális vizsgálat.

Daganatos megbetegedések laboratóriumi diagnosztikája, tumor markerek.

Képkalkuláció diagnosztika szerepe, módszerei.

Izotóppal végzett diagnosztika lehetőségei.

A daganatok szövettani és molekuláris, géndiagnosztikája.

Intervenciós módszerek.

3.7.14 Hospice ellátás és szakápolástana, otthonápolás

Technikum 14. évfolyam – 21 óra

Érettségi után 3/15. évfolyam – 21 óra

Helye: Otthonápolási szolgálat

Gyakorlati napok száma: 3 nap/14. évfolyam

Gyakorlati napok száma: 3 nap/3/15. évfolyam

Elmélet és gyakorlat együttes óraszám: 85 óra/82 óra

A tantárgy tanításának fő célja

Elsajátítják a gyógyíthatatlan gyermek és felnőtt beteg, valamint családja szükségleteinek holisztikus megközelítésben történő felmérését, ennek alapján a multidiszciplináris team tagjaként az egyénre szabott ápolási gondozási tervet végrehajtani ill. végrehajtását koordinálni, amennyiben szükséges más ellátási területről szakembereket bevonni az ellátásba az elérhető legmagasabb életminőséget biztosítva ezzel a betegnek és családjának. Megismerik a hospice-palliatív ellátási igényű betegek kínzó tüneteinek enyhítési/megszüntetési módjait, megtanulják a nem gyógyszeres terápiás eljárásokat. Megismerik az élet végéhez kapcsolódó jogi szabályokat, melynek alapján támaszt tudnak nyújtani a családnak az életvégi jogi kérdések körében, valamint a gyász időszakában is. Képesé válnak arra, hogy nyíltan kommunikáljanak a beteggel és családtagjaival; ápolási, pszichológiai, tanatológiai ismereteiket alkalmazva bevonják a családtagokat a beteg ellátásába, támogassák a beteget és családját a haldoklás különböző szakaszaiban, felkészítsék a családtagokat, hogy mindvégig a beteg mellett tudjanak lenni. Felkészülnek az önálló, felelős munka-végzésre és annak szakszerű és pontos dokumentálásra.

Fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felméri a beteg performansz státuszát, a beteg és családja szükségleteit, felismeri a prioritásokat, ápolási tervet készít, értékeli az eredményeket, elvégzi a szükséges módosításokat	Ismeri a vitális és önellátási képességi paraméterek élettani és kóros értékeit. Ismeri az ápolási folyamatot. Ismeri a fájdalom felmérésének módszereit. Ismeri a decubitus rizikófelmérésére szolgáló skálákat	Teljesen önállóan		Informatikai eszközöket felhasználói szinten kezel, elektronikus ápolási dokumentációt vezet
Multidiszciplináris team tagjaként a beteg ellátásába a team többi tagját ill. más ellátási területről szakembereket bevon	Ismeri a hospice-palliatív team tevékenységét, hatáskörét, az ellátás különböző formáit és igénybevételének lehetőségeit.	Teljesen önállóan	Feladatait a beteg és családja szükségleteinek holisztikus megközelítésben történő felmérése alapján a hospice/palliatív ellátás különböző területein a team tagjaival együttműködve etikusan, empátikusan, határozott pontossággal végzi.	Informatikai és telekommunikációs eszközöket felhasználói szinten kezel. Alkalmazza a hazai ellátói adatbázisokat
Megtanítja a családtagokat a beteg aktuális állapotának megfelelő alap és szakápolási műveletekre	Ismeri az ápolási elveket, ajánlásokat, szakmai kommunikációt és pedagógiai ismereteit alkalmazza	Teljesen önállóan	Feladatait a beteg és családja szükségleteinek holisztikus megközelítésben történő felmérése alapján a hospice/palliatív ellátás különböző területein a team tagjaival együttműködve etikusan, empátikusan, határozott pontossággal végzi. A beteg állapotát megfigyeli, értékeli, precízen, kellő részletességgel dokumentál a szakmai kifejezések használatával. Törekszik a pontos és precíz munkavégzésre. Segítőképz, munkájára és önmagára igényes	Informatikai és telekommunikációs eszközöket felhasználói szinten kezel. Alkalmazza a hazai ellátói adatbázisokat
Enyhíti/megszünteti a gyógyíthatatlan beteg fájdalmát, kínzó testi és egyéb tüneteit	Átfogóan ismeri a fájdalom mechanizmusának kialakulását. Ismeri a dagantos beteg fájdalomnak csillapítására irányuló gyógyszeres, nem gyógyszeres és alternatív lehetőségeket. Ismeri a fájdalomcsillapítás szintjeit és a fájdalomcsillapítók formáit, hatásait. Ismeri a palliatív és supportív terápia orvosi és ápolói lehetőségeit	Instrukció alapján részben önállóan		PCA és subcutan pumpát kezel, terápiás eszközöket felhasználói szinten ismer és alkalmaz, az aktuális hazai és nemzetközi irányelveket keresi és alkalmazza. Elektronikus ápolási dokumentációt vezet
Megelőzi/enyhíti a gyógyszer-mellékhatás következtében kialakuló, életminőséget rontó tüneteket. Felkészíti a családtagokat a várható mellékhatásokra	Ismeri a fájdalomcsillapítók mellékhatásai	Instrukció alapján részben önállóan		Elektronikus ápolási dokumentációt vezet. Az aktuális hazai és nemzetközi irányelveket, evidenciákat keresi és alkalmazza

Megelőzi a nyomási fekély kialakulását, a családtagoknak megtanítja a megelőzés lehetőségeit, a kialakult decubitust kezeli. Műtéti és tumoros sebeket, krónikus sebeket sipolyokat ellát és megtanítja a családtagokat a seb-ellátásra.	Ismeri a decubitus kialakulására hajlamosító tényezőket, a nyomási fekély stádiumait és a különböző stádiumban lévő sebek ellátásának módszereit. Ismeri a sebellátás korszerű elveit, a modern kötszereket, a felírhatóság lehetőségeit.	Instrukció alapján részben önállóan		Elektronikus ápolási dokumentációt vezet. Az aktuális hazai és nemzetközi irányelveket, evidenciákat keresi és alkalmazza
Felismeri a közelgő halál jeleit, biztosítja a haldokló beteg szükségleteinek megfelelő ápolást	Tisztában van a közelgő halál jeleivel, ismeri a haldokló beteg chartáját	Teljesen önállóan		
Kegyeletlen halottellátást végez	Ismeri a szakmai ajánlásokat, kulturális vonatkozásokat	Teljesen önállóan		
Felismeri a gyász-támogatás módszereit, felismeri a patológias gyászreakciókat	Ismeri és alkalmazza a szakmai kommunikáció alapelveit, a jogi, etikai, szociológiai és pszichológiai ismereteket	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

Speciális klinikai és ápolási ismeretek:

A daganatos megbetegedések előfordulása Magyarországon - morbiditás, mortalitás. Az onkológiai hálózat.

Diagnosztikai eljárások, vizsgálatok: -képalkotó diagnosztika-, laboratóriumi diagnosztika-, endoscopia-, nukleáris medicina.

Az onkológiai sebészet fő célkitűzései, a rekonstrukciós műtétek fontossága, a több ülésben végzett műtétek jelentősége.

Onkológiai sebészeti beavatkozáson átesett beteg ápolása

- a beteg előkészítése műtetre
- a műtéten átesett beteg ápolása - sebellátás, kötözés, szövödmények, drének, speciális gyomor-bélszonda levezetése, mellkas megnyitáson átesett betegekkel kapcsolatos teendők inhalációs terápia sztómaterápia (ileo-colosztóma, tracheosztóma)
- tartósan behelyezett szondák, katéterek használatával kapcsolatos ápolási feladatok
- mesterséges enterális és parenterális táplálás.

Kemo-,hormon-,immunterápia mellékhatásai, a terápián átesett betegek ápolása - dermatológiai tünetek, gastrointestinális tünetek, idegrendszeri tünetek stb. a testkép

megváltozása. A sugárterápia és mellékhatásai, a sugárterápián átesett beteg ápolása - bőr-, nyálkahártya-kezelés, megfelelő diéta.

A daganatos beteg rehabilitációjának eszközei, gyógyászati segédeszközök. A rehabilitációs terv/program összeállításának elve – mobilitás,- oxigenizáció segítése-dietetika. Orvosi, szociális és lelki rehabilitáció a diagnózis közlésétől a beteg gyógyulásáig, illetve haláláig. Gyermekkorból adódó specialitások.

A palliatív és szupportív terápia orvosi és ápolói vonatkozásai:

Az anamnézis és státusfelvétel folyamata, specializációi, fizikális vizsgálat, állapotfelmérő skálák. Speciális műszeres és laborvizsgálatok. A tünetek gyógyszeres kezelése, palliatív terápia. A fájdalomcsillapítás alapelvei, terápiás módszerei. Dermatológiai tünetek - bőrt infiltráló tumorok, nyomás okozta tünetek - decubitus, sztómák és fisztulák, perifériás ödémák, lymphoedema, viszketés. Emésztőrendszeri elváltozások - halitosis, száraz száj szindróma, stomatitis, oralis candidiasis, ízérzés zavarok, étvágytalanság, nehezített nyelés, csuklás, hányás, hányinger, székrekedés, hasmenés, bélelzáródás, ascites. Vizeletürítési zavarok - vizelet inkontinencia és vizeletretenció, haematuria. Idegrendszeri tünetek - agyi metastasisok, epilepsziás és epileptiform rohamok terminálisállapotban, gerincvelői kompresszió, zavartság. Folyadék-, elektrolit zavarok. Láz, infekciók. Légzőrendszeri elváltozások, nehézlégzés

A fájdalomcsillapítás speciális vonatkozásai:

A fájdalom kialakulásának okai, típusa - nociceptív, neuropátiás, pszichogén; áttörésszerű fájdalom. A fájdalom felmérése - fájdalomfelmérő skálák, a fájdalom jellege, életminőséget befolyásoló jellemzői. A fájdalomcsillapítás módszerei. Gyógyszeres fájdalomcsillapítás lehetőségei. A fájdalomcsillapítás alapelvei, lépcsői - WHO ajánlás. Gyógyszerek helyi alkalmazása- idegblokádok, epidural kanül. A major opiátokkal kapcsolatos rendelkezések – gyógyszerfelírás/rendelés

– tárolás

– dokumentálás

– felhasználásra nem kerülő gyógyszer.

A fájdalomcsillapítók mellékhatásai és a megelőzés lehetőségei - gastrointestinális tünetek, idegrendszeri tünetek. A fájdalomcsillapítás adjuváns gyógyszerei. Nem gyógyszeres fájdalomcsillapítás - akupunktúra, relaxáció, masszázs, radioterápia.

Gyász, gyásztámogatás:

A halál, halállal kapcsolatos érzések, halálfélelem. A diagnózis közlésének pszichológiai problémái. Haldokló beteg charta-ja. A haldokló beteg és családtagjai pszichés támogatása.

A halálhoz kötődő rítusok. A haldokló és a gyászoló gyermek. A veszteség-feldolgozás segítése. A gyászolók gondozása - család, barát, lelkesz, önsegítő csoportok, egyéni pszichoterápiásmódszerek. Pasztorálpszichológia

Szakmai gyakorlat

A szakmai gyakorlat a tantárgy témaköreihez kapcsolódó gyakorlati tevékenységeket tartalmazza.

3.7.15 Kritikus állapotú beteg ellátása

Technikum 14. évfolyam – 57 óra

Érettségi után 3/15. évfolyam – 57 óra

Helye: Soproni Gyógyközpont

Gyakorlati napok száma: 7 nap/14. évfolyam

Gyakorlati napok száma: 7 nap/3/15. évfolyam

Elmélet és gyakorlat együttes óraszám: 93/93 óra

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló ismerje meg a kritikus állapotú betegek ellátásának hazai szintereit, azok diagnosztikus, terápiás és ápolási specialitásait. Legyen képes a kritikus állapotok korai felismerésre, kompetencia szintű elsődleges állapotfelmérésre és a szükséges beavatkozások haladéktalan elvégzésére. Legyen képes irányítással részt venni és segédkezni, az emelt szintű ellátásban. Kompetenciájának megfelelően végezze a kritikus állapotú / intenzív ellátást igénylő betegek ápolási folyamatának feladatait. Ismerje meg a különböző aneszteziológiai beavatkozásokat és a hozzájuk tartozó perioperatív ápolói feladatokat. A kialakított sürgősségi szemlélettel képes legyen az ellátás valamennyi területén túl, az intézeten kívüli szituációkban is a hirtelen kialakult kritikus állapotok menedzselésére, első ellátására.

Fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Kritikus állapotokat felismer, riaszt	Sürgősségi ellátást igénylő kórállapotok tünettana	Teljesen önállóan	Határozottság, empátia, jó megfigyelőképesség, logikus gondolkodás, kritikus szemlélet, etikus, jogkövető magatartás, jó kommunikációs készség, együttműködési készség, higiénés szabályok betartása	Riasztási eszközök alkalmazása
Elsődleges állapotfelmérés algoritmusának alkalmazza	ABCDE algoritmus azonnali beavatkozást igénylő állapotai	Teljesen önállóan		
Légútbiztosítást végez SGAD eszközökkel	Sürgősségi beavatkozások	Teljesen önállóan		
Emeltszintű ellátásban vesz részt	Emelt szintű sürgősségi ellátások protokolljai	Irányítással		
Kritikus állapotú beteget ápol	Intenzív betegápolás	Instrukció alapján részben önállóan		
Kiterjesztett monitorozást végez	A monitorozás elmélete és gyakorlata	Instrukció alapján részben önállóan		Monitorrendszerek alkalmazása
Perioperatív ellátásban vesz részt	Aneszteziológiai ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		
Fájdalomcsillapítást végez	Aneszteziológiai ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		PCA pumpák alkalmazása
Speciális gyógyszerbejuttatást végez	Alkalmazott gyógyszerteran	Instrukció alapján részben önállóan		
Parenterális táplálást végez	Táplálásterápiái ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan		

A tantárgy témakörei

Kritikus állapotú betegek ápolási gyakorlata

A klinikai területi gyakorlat során a tanuló ismerje meg:

A sürgősségi osztály működésének jellemzőit, a betegfogadás és osztályozás rendszerét, annak fontosabb lépéseit. Figyelje meg az elsődleges állapotfelmérés algoritmus gyakorlatban történő alkalmazását. Figyelje meg az egyes sürgősségi állapotok differenciáldiagnosztikai vizsgálatát. Irányítással vegyen részt a betegek/sérültek vizsgálatában és ellátásában. Ismerje meg a sürgősségi laboratóriumi és képkalkoló vizsgálatok ápolói kompetenciájú tevékenységeit.

Az intenzív osztályos gyakorló területen figyelje meg az intenzív osztály működésének jellemzőit, a beteg felvétel rendjét. Ismerje meg a kiterjesztett monitorozás, invazív monitorozás rendszerét, irányítással vegyen részt a betegek monitorozásában. Ismerje meg és irányítással vegyen részt a lélegeztetett betegek ellátásában, ápolásában. Vegyen részt az intenzív ápolást igénylő betegek ápolási folyamatában.

3.7.16 Klinikai gyakorlat II tantárgy

Technikum 14. évfolyam – 100 óra

Érettségi után 3/15. évfolyam – 100 óra

Helye: Soproni Gyógyközpont

Gyakorlati napok száma: 13 nap/14. évfolyam

Gyakorlati napok száma: 13 nap/3/15. évfolyam

A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló az elméleti ismeretei mellett megfelelő területi gyakorlatot szerezzen, illetve részletesebben megismerhesse az érdeklődésének megfelelő ápolási területet.

Fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Elhelyezi a beteget az osztályon, a gyógykezelést követően részt vesz az elbocsátás feladataiban	Ismeri a betegfelvétel, betegelhelyezés, betegátadás, elbocsátás feladatait, dokumentációját	Teljesen önállóan	Segítőkész, türelmes és empátikus a beteg irányában. Fontosnak tartja a beteg megfelelő tájékoztatását. Etikus viselkedés jellemzi.	
Laboratóriumi mintát vesz a betegtől. Egyszerű, betegágy mellett végezhető labordiagnosztikai módszereket alkalmaz.	Ismeri a vénás vérvétel, a testvadászok mintavételének módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának, szállításának szabályait. Ismeri az ágy melletti vércukormérés, vizeletvizsgálat módját, eszközeit, dokumentálását.	Teljesen önállóan	Tájékoztatót ad a betegnek és a hozzátartozóknak az ápoló és/vagy orvos utasítása alapján. Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi	

Egyszerű eszközös és eszköz nélküli vizsgálatokat végez.	Ismeri a fizikális vizsgálat ápolói vonatkozásait. Tudja a testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogat, BMI és a vitális paraméterek mérésének módját, eszközeit. Ismeri az EKG vizsgálat kivitelezését, eszközeit.	Teljesen önállóan	szabályok betartásával végzi. Tevékenységét az orvos utasításának megfelelően, önállóan végzi. Az eredményeket pontosan dokumentálja. A tanulókkal türelmes, segítőkész, etikus magatartást tanúsít.	
Részt vesz az osztályon tartózkodó tanuló ápolók gyakorlati oktatásában.	Ismeri a szakmai gyakorlatokra vonatkozó fontosabb szabályokat, az oktatási módszerek fajtáit.	Teljesen önállóan	Felelősséget érez az utánpótlás nevelésében és betartja a biztonságos munkavégzés szabályait.	
Részt vesz az infékciónkontroll feladataiban. Izolált beteget ápol.	Ismeri a kórokozó mikroorganizmusokat, a fertőzés létrejöttét. Ismeri a nosocomialis infékción fogalmát, kialakulását, a leggyakoribb nosocomialis infékciónkat, Ismeri az infékciónkontroll feladatát, tevékenységeit, a fertözöz beteg elkülönítését és ápolását.	Teljesen önállóan	Felelősséget érez a fertözözések kialakulásának és terjedésének megelőzésében. Betartja és betartatja a higiénés, betegbiztonsági és munkavédelmi szabályokat. Az orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve,	

<p>Asszisztál invazív beavatkozásoknál.</p>	<p>Ismeri az invazív beavatkozások fogalmát, formáit, alkalmazásuk indikációit, kontraindikációit. (perifériás és centrális vénakanülök, artéria punkció, artéria kanülálás, EDA kanül, Port-a-cath, gyógyszerek bejuttatásának eszközei, használatuk (infúzor, perfúzor, volumetrikus pumpa, PCA pumpa, túlnyomásos szerelék), vizeletkatéterek és behelyezésük, hólyag-kondicionálás, betegmegfigyelő monitor invazív mérési lehetőségei, eszközös légútbiztosítás, dialízis, punkciók, biopsziák). Tisztában van az invazív beavatkozások jogi és etikai szabályaival. Ismeri az egyes beavatkozások eszközeit, ápolói feladatait, a lehetséges szövődményeket.</p>	<p>Teljesen önállóan</p>	<p>vagy utasítás alapján önállóan (perifériás vénakanülök, vizeletkatéter, egyszerű eszközös légútbiztosítás kivitelezése, betegmegfigyelő monitor, gyógyszerbejuttatás eszközeinek használata) együttműködve az ápolóval és/vagy az orvossal vesz részt az invazív beavatkozások kivitelezésében. Felelős a beteg és a bevezetett eszköz megfigyeléséért, gondozásáért. Betartja a munkavédelmi, környezetvédelmi, betegbiztonsági szabályokat.</p> <p>Orvos utasítása alapján, az orvossal együttműködve vesz részt a hatóanyagot tartalmazó infúzió beadásánál. A hatóanyag nélküli infúziót orvosi utasításra önállóan beadja.</p>	
<p>Invazív beavatkozásokat végez (vé-nakanül behelyezés, véna punkció, hólyag katéter bevezetése, női és férfi páciensnek).</p>	<p>Ismeri a perifériás véna kanül behelyezésének protokollját, a vénapunctió menetét, a transzuzethrális katéter bevezetésének protokollját. Ismeri a beavatkozás indikációit, kontraindikációit, és a lehetséges szövődményeket. Ismeri a beavatkozás dokumentálásának menetét, és ápolói vonatkozásait.</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>	<p>Megfelelő indikáció esetén önállóan végez fájdalomcsillapítást non-szteroid gyulladáscsökkentő, vagy minor analgetikum adásával. Megfelelő indikáció esetén önállóan végez lázcsillapítást. Gyógyszerelő tevékenységét pontosan dokumentálja. Betartja a higiénés és betegbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz, és</p>	

<p>Hatóanyag nélküli infúziót előkészít, bead. Előkészít, és segít a hatóanyagot tartalmazó infúziós oldat beadásánál.</p>	<p>Ismeri a kristalloid oldatok jellemzőit, indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, a lehetséges mellékhatásokat. Részletesen ismeri a gyógyszeres és hatóanyag nélküli infúzió előkészítésével, beadásával kapcsolatos ápolói feladatokat, az infúzió beadásának eszközeit, a lehetséges szövődményeket, teendőket szövődmény esetén, a dokumentálás szabályait.</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>	<p>egészségvédelmi szabályokat.</p>	
<p>Láz- és fájdalomcsillapítást végez per os, rectalis, vagy intramuscularis injekció formájában, tevékenységét dokumentálja. Felméri a beteg fájdalmát, közreműködik speciális fájdalomcsillapító eljárásokban (EDA, PCA).</p>	<p>Ismeri a non-szteroidok, minor analgetikumok jellemzőit, indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, lehetséges mellékhatásokat. Ismeri a speciális fájdalomcsillapító eljárásokat (EDA, PCA) Ismeri a lázcsillapítók jellemzőit, alkalmazásuk indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, a lehetséges mellékhatásaikat.</p>	<p>Instrukció alapján részben önállóan</p>		

A tantárgy témakörei

Irányított gyakorlat

A gyakorlatot úgy szükséges megszervezni, hogy a tanulónak legyen lehetősége az alábbi feladatokat elvégezni:

Vitális paraméterek megfigyelése.

Betegmegfigyelő monitorok alkalmazása.

Üvegampullából történő gyógyszerfelszívás. Gumidugós ampullából történő gyógyszerfelszívás. Két ampulla tartalmának összekeverése egy fecskendőben. Porampulla oldása, mulageon. Perfuzor használata.

Beöntés. Tisztítóbeöntés kivitelezése mulageon.

Az oxigén adagolás eszközei (reduktor, párasító tartály, flow-meter, áramlás szabályozó).

Az oxigén bejuttatás eszköze (orrkanül, egyszerű arcmasz, reservoáros arcmasz, Venturi

maszk, aeroszol maszk, T-szár, Hi-flow rendszerek), az egyes bejuttatási eszközök alkalmazásának javallatai, ellenjavallata. Az oxigénterápia gyakorlata, algoritmusai.

A perifériás vénakanülálás és az infúziós terápia kivitelezésének algoritmusai, gyakorlata. Enterális gyógyszerelés.

Rectális, vaginális (kúp, hüvelygolyó, oldat) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmusai, életkori sajátosságai.

A fül-orr-szem cseppek alkalmazásának javallatai, a bejuttatás algoritmusai, higiénés szabályai.

A nasalis adagolás alkalmazásának javallatai, eszköze (MAD), a bejuttatás algoritmusai, szabályai.

A transzdermális (kenőcs, krém, gél, paszta, oldat, tapasz) gyógyszer bejuttatás célja, javallatai, a bejuttatás algoritmusai, higiénés szabályai

Injekciózás előkészítés; injekció felszívása; injekciózás kivitelezése mulageon.

Vérvétel.

Perifériás kanül felvezetése, mulageon.

Szárnyas tű felvezetése.

Perifériás és centrális vénakanülok gondozása, artéria punkció ápolói feladatai, artéria kanüláláshoz asszisztálás, EDA kanül, Port-a-cath.

Skybalum eltávolítás - Előkészítés és kivitelezés szimulátoron.

Nasogastrikus szonda levezetése - Előkészítés és kivitelezés mulageon.

Gyomormosás - Előkészítés és kivitelezés mulageon.

Ágymelletti vércsoportmeghatározás Serafol teszttel.

Előkészítés infúziós terápiához és kivitelezés mulageon (infúzor, perfúzor, volumetrikus pumpa, PCA pumpa, túlnyomásos szerelék).

Dialízis, punctiók, biopsziák ápolói feladatai.

Ápolási diagnózisok felállítása.

Katéterezés.

Sebkezelés.

Sztómagondozás.

Életkoroknak megfelelő ápolási beavatkozások kivitelezése klinikai környezetben.

Vizitekre történő kórtermi előkészítés.

Hulladékkezelés.

4. Egybefüggő szakmai gyakorlat (nyári gyakorlat)

Technikum 10. évfolyam – 140 óra

Technikum 11. évfolyam – 140 óra

Technikum 12. évfolyam – 160 óra

Technikum 13. évfolyam – 160 óra

Érettségi után 1/13. évfolyam – 160 óra

Érettségi után 2/14. évfolyam – 160 óra

Gyakorlat helyszíne: Soproni Gyógyközpont